

فهرست

۱۵۴	دردِ اسحق سے دیدارِ صنم حاصل ہوا	۱۴۱	نورِ اراشدتِ چشمِ پری سے شبِ بدبو تھا
۱۵۴	قطرہ کے بسکہ حیرت سے نفس پرور ہوا	۱۴۲	دوبین کے مکس جوں ریشہ زریز میں پایا
۱۵۵	وحشی بن میا نے ہم دم خورش کو کیا لاکیا	۱۴۲	نزاکت ہے فسوںِ دعویٰ طاقتِ شکستن ہا
۱۵۵	گرنہ اندر شبِ فرقت بیاں ہو جائے گا	۱۴۳	بسانِ جوہرِ آئینہ، از ویرانیِ دل ہا
۱۵۴	تنگ ظرفوں کا تہہ بہہ سے برتر نہیں ہوتا	۱۴۳	بیشغلِ انتظارِ مہوشاں در خلوتِ شب ہا
۱۵۷	لبِ خشک و تشنگیِ مردگان کا	۱۴۴	یون شرم ہے باوصفِ شوخیِ اہتمامِ اس کا
۱۵۷	ہے تنگ زو امانہ شُردن، حوصلہ پا	۱۴۴	یاد دوزے کہ نفسِ سلسلہ یارب تھا
۱۵۸	وہ فلک ہے تہہ کہ بر تو س چالاک چڑھا	۱۴۵	شب کہ دل ز تجی عرضِ دو جہاں تیر آیا
۱۵۸	شب کہ ذوقِ گفتگو سے تیری دل بیتا تھا	۱۴۶	سیراں سحرے تماشائے طلحہ گاروں کا
۱۵۹	نالہ دل میں شبِ اندازِ اثر نایاب تھا	۱۴۶	طاؤسِ در رکاب ہے ہرزوہ آہ کا
۱۶۰	شب کہ وہ مجلسِ فروزِ خلوتِ ناموس تھا	۱۴۷	یک ذرہ میں نہیں بے کارِ باغ کا
۱۶۱	شبِ اخترِ قدحِ عیشِ تے تحملِ باندھا	۱۴۷	نہ بھولا اضطرابِ مہتمماریِ انتظار اپنا
۱۶۱	عرضِ نیارِ عشق کے قابل نہیں رہا	۱۴۸	بسکہ جوشِ گریہ سے زبردِ ویرانہ تھا
۱۶۲	خلوتِ ابلتہ پامیں ہے، جو کلاں میرا	۱۴۹	راتِ دلِ گرمِ خیالِ جلوہ جانا نہ تھا
۱۶۳	یہ مہر نامہ جو بوسہ گلِ پیام رہا	۱۴۹	پئے نذرِ کرم، تھخہ ہے شرمِ نارسائی کا
۱۶۴	خطِ جو رخ پر چالشینِ ہالہ مہ ہو گیا	۱۵۰	ذہو، حسنِ تماشائے دوستِ رسولیے وفائی کا
۱۶۴	بس کہ عاجزِ نارسائی سے کہوتر ہو گیا	۱۵۰	کسے رگِ حیرتِ نظارہ طوقانِ نکتہ کوئی کا
۱۶۵	یک گامِ بخود سے لوٹیں بہارِ صحرا	۱۵۱	زیسِ خونِ گشتہ رشکِ فاتھا، دمِ سہمیل کا
۱۶۵	دل بیتاب کہ سینے میں دم چنڈ رہا	۱۵۲	فروغِ پھیرنی ہے فرشِ بزمِ عیشِ گستر کا
۱۶۶	جگر سے لڑے ہوئے ہوئی ہے، سناں پیدا	۱۵۲	کیا، کس شوخ نے نازِ سرِ گلشن کا؟
۱۶۶	دل مرا سوزِ نہاں سے بے مجاہدِ گل گیا	۱۵۳	عیادتِ زیسِ ٹوٹا ہے دلِ یارانِ غمگین کا
۱۶۷	نہاں کیفیتِ حقیقت میں ہے مانِ جلالِ اس کا	۱۵۳	بہارِ رنگِ گل ہے سامانِ شکیباری کا

فہرست اشعار بلیحاظ سالِ فکر

۱۳۶	منستے ہیں دیکھ دیکھ کے سب ناتواں مجھے	۱۸۱۲ء	•
۱۳۷	دیکھ وہ برقِ تبسمِ بس کہ دل بیتاب ہے	مثنوی	
۱۳۷	اک گرم آہ کی، تو ہزاروں کے گھر چلے	ایک ن ہل تینگ کا غزی	۱۳۲
۱۳۷	زخمِ دل تم نے دکھایا ہے کہ جی جانے ہے	•	۱۸۱۲ء
۱۳۸	صبا، لگا وہ طپانچے طرف سے ٹہیل کی	غزلیات	
۱۳۸	بتو! توبہ کرو، تم کیا ہو؟ جب ادا بار آگے ہے	نیازِ عشق، خرمین سوزِ اسبابِ ہوس بہتر	۱۳۳
۱۳۸	اسد اللہ خاں قیامت ہے	یاد آیا جو وہ کہتا کہ، نہیں، واہ غلط	۱۳۳
۱۳۹	•	آئے ہیں پارہ ہائے جگر در میانِ اشک	۱۳۳
	غزلیات	آنسو، کہوں کہ آہ، سوار ہوا کہوں؟	۱۳۴
۱۴۰	نقشِ فریادی ہے کس کی شوخیِ تحریر کا	جلسِ شعلہِ عذراں میں جو آجاتا ہوں	۱۳۴
۱۴۰	جنوں گرمِ انتظار و نالہ بیتابی کند آیا	دیکھا ہوں اُسے، تھی جس کی تمنا مجھ کو	۱۳۶
۱۴۱	شمارِ سحرِ مرغوبِ بے شکل پسند آیا	شمسیرِ صافِ یارِ جو زہرِ اب دادہ ہو	۱۳۶

- ۱۹۷ نہیں ہے ناز بردارِ غرور نشہ مہربا
۱۹۸ گرفتاری میں فرمانِ خطِ آفتاب سے پیدا
۱۹۸ سحر کہ باغ میں وہ حیرت گلزار ہو پیدا
۱۹۹ بس کہ ہے میخانہ ویرانِ جوں میخانِ ترواب
۱۹۰ ہے بہاراں میں تروانِ حاصلِ خیالِ غنایب
۱۹۰ آہِ خط سے ہول ہے سرِ جو بازارِ دوست
۱۹۱ جاتا ہوں بہ ہر ضرب کی اٹھے یہ اٹھ کر انگشت
۱۹۲ دورِ شمع کشتہ گل بزمِ سامانی عبث
۱۹۳ نازِ لطفِ عشق، بادِ صفت تو اتالی، عجب
۱۹۴ گلشن میں بند نسبت برنگِ گریہ آج
۱۹۴ جنبش ہر رنگ سے گل کے لپکے اختلاف
۱۹۵ بیدل، ناز و دشتِ حیبِ دریدہ کھینچ
۱۹۶ قطع سفر، سستی و آرامِ فتنہ ایسچ
۱۹۶ دعویٰ عشقِ تبتاں سے بگستاخِ گل و صبح
۱۹۷ بسکہ وہ پاکو بیاں و پروردہ دشت میں یاد
۱۹۷ تو بستیِ نظرت اور خیالِ بسا بلند
۱۹۸ حسرت و سنگدِ پاپے تحملِ تاجتِ دہ
۱۹۸ بیکام دل کریں کس طرح گمراہ فریاد؟
۱۹۹ شیشہ آتشیں، رخِ پُر لوز
۱۸۰ بسکہ مال ہے وہ رشکِ ماہتابِ نینے پر
۱۸۰ دندان کا خیال، چشم تر، تر کر
۱۸۱ بندشِ بے بسیِ ضبطِ جنوں تو بہار تر
- ۱۸۱ نسون یکے لی ہے لذتِ بیدار و دشمن پر
۱۸۲ مقلدِ حیرتِ آئینہ ہے سامانِ رنگِ آخر
۱۸۳ دیباہِ رخسارے ہوشی میں دریاں کا فریبِ خیر
۱۸۳ حسنِ خود آرا کو ہے شوقِ تلافیِ ہنوز
۱۸۴ چاک گریباں کو ہے ربطِ تاملِ ہنوز
۱۸۴ بے گانہ و قلب سے ہول سے چمن ہنوز
۱۸۵ میں ہوں سرِ یک پیشش آموختن ہنوز
۱۸۵ داغِ اطفال ہے دیوانہ بکھسار ہنوز
۱۸۶ نہ بندھا تھا بوجہ نقوشِ دلِ مور ہنوز
۱۸۷ کو بیابانِ تمت و کج جولانِ عجز؟
۱۸۷ حاصلِ دل بستگی ہے عمر کو تہ اور بس
۱۸۸ دشتِ الفت میں ہے چاک کشنگانِ مجوس ہیں
۱۸۸ کرتا ہے بیادیتِ ننگیں دلِ یابوس
۱۸۹ ہوتی ہے بسکہ صرف پیشِ تکین بہارِ آتش
۱۹۰ باقیم سخن ہے جلوہ گر و سوادِ آتش
۱۹۱ جاہِ رہ خور کو وقتِ شام ہے نارِ شعاع
۱۹۱ رخِ نکار سے ہے سوزِ جاودانی شمع
۱۹۲ عشاق، اشکِ چشم سے دھوویں ہزار داغ
۱۹۲ بلبکوں کو دوش سے کرتے ہے منعِ بارِ باغ
۱۹۳ نامدی بکھتے ہوا تو بجز عبا ز حیف!
۱۹۳ عیسیٰ ہم باں ہے شمارِ بزرگِ طرف
۱۹۴ گر بچھ لوقینِ اجابتِ دعا نہ مانگ

- ۱۹۵ بدر ہے آئینہ خطِ اقبال
۱۹۵ ہوں بو حشتِ انتظار اور آوازِ دشتِ خیال
۱۹۶ ہر عضو غم سے ہے شکنِ آسا شکستہ دل
۱۹۷ بہر عرضِ حالِ شبنم سے رقمِ ایجا و گل
۱۹۸ گر چہ ہے یکے پسنہ طاؤسِ آسانگِ دل
۱۹۸ اثرِ کس درِ فریادِ نارِ معلوم
۱۹۹ ازاں جا کہ حسرت کشیاں یار ہیں ہم
۱۹۹ یاں اشکِ جدا گرم ہے اور آہِ جدا گرم
۲۰۰ بسکہ ہیں بدستِ لبتکینِ شکنِ میخانہ ہم
۲۰۱ جس دم کہ جاہِ وار ہو تارِ نفسِ تمام
۲۰۲ خوش و خوشے کہ عرضِ جنوں فنا کروں
۲۰۲ جہاں تیر نقشِ قدم دیکھتے ہیں
۲۰۳ مت مروتک دیدہ میں تھوٹو نگاہیں
۲۰۴ جس جا کہ بے سیل ہلا در میاں نہیں
۲۰۵ مرگ شیریں ہوئی تھی کو کہن کی فکر میں
۲۰۵ ہے ترخمِ آفرینِ آرایشِ بیدار، یاں
۲۰۶ اے نواسا تم تماشائے ہر کھفت جلتا ہوں میں
۲۰۷ فتادگی میں قدمِ استوار رکھتے ہیں
۲۰۷ سخنِ بندہ جوس درندادہ رکھتے ہیں
۲۰۸ بر غفلتِ عطر گل ہم آگہیِ محو رطلتے ہیں
۲۰۸ سرشکِ اشغفتہ سر تھا قطرہ نثر کاں سے جان میں
۲۰۹ فزون کی دستوں کے حریفِ ذوقِ کشتن میں
- ۲۱۰ نول و کھنہفتہ بتر رویِ رمیدہ ہوں
۲۱۰ سوائے عشق سے دم سر دکشیدہ ہوں
۲۱۱ ہوں بول بول بے نثر گوشتش لے جائے تیر سیریں
۲۱۲ بے داعی، میلہ تجھے ترک تنہائی نہیں
۲۱۲ ظاہر اسرہ پنجہ آفت و گال گیرا نہیں
۲۱۳ ضبط سے مطلبِ بجز وارستگی دیکھ نہیں
۲۱۴ ضامن جاہِ رشادین، خطِ جامِ مے نشاں
۲۱۴ نہیں ہے سببِ قطرے کو شکلِ گوہرِ افسردن
۲۱۵ دیکھتے مت چشمِ تم سے سوائے ضبطِ افسردگان
۲۱۵ سازشِ صلح تباں میں ہے نہاں جنگیدن
۲۱۶ صاف ہے از بسکہ عکسِ گل سے گلزارِ چمن
۲۱۶ منقار سے کھتا ہوں، ہم چاکِ قفس کو
۲۱۷ اگر وہ آفتِ نظارہ جلوہ گستر ہو
۲۱۸ بے درد، سر بہ سجودِ الفتِ فروز ہو
۲۱۸ حسدِ دل اگر افسردہ ہے گرم تماشائے ہو
۲۱۹ مبادا! بے تکلفِ فصلِ کابریک و لوگم ہو
۲۲۰ خشکی نے تے تلف کی میکہ سے کی آبرو
۲۲۱ اشکِ چکیدہ، رنگِ پریدہ
۲۲۱ خوشا! طوطی و کجِ آشیمانہ
۲۲۲ رفتا سے شیرازہ اجزائے قدمِ باندھ
۲۲۲ خلق ہے صفحہِ عبرت سے سبقِ ناخواندہ
۲۲۳ بسکہ پتے ہیں اربابِ خفا پر شیدہ

- ۲۲۳ از ہر تارہ ذرہ دل و دل ہے آئینہ
 ۲۲۴ بوش دل ہے مجھ سے حسنِ فطرتِ بیدل نہ پوچھ
 ۲۲۴ جرنِ دلِ سمرغِ دردِ بدلِ خفتگان نہ پوچھ
 ۲۲۵ ضبط سے ہوں مردک اسپنِ اقامت گیر ہے
 ۲۲۶ کسے ہے رہنماںِ حفر راہِ عشقِ جلادی
 ۲۲۶ یہ سر نوشت میں میری ہے اشکِ افشانی
 ۲۲۷ ہے آرمیدگی میں کوششِ بجائے
 ۲۲۸ ہر رنگِ سوزِ زدہ یک سان ہے مجھے
 ۲۲۹ کہوں کیا اگر محوشی میکشی میں شکرِ دیاں کی
 ۲۲۹ جنوں تہمت کشِ تسکینِ ہنوا کر کشا دمانی کی
 ۲۳۰ نکو پیش ہے سزا فریادی بیداد و لبر کی
 ۲۳۱ آنکھوں میں انتظار سے جان پرشتاب ہے
 ۲۳۲ بے خود ز بسکہ خاطرِ بیتاب ہو گئی
 ۲۳۲ ہجومِ غم سے یان تک سرنگونی مجھ کو حاصل ہے
 ۲۳۳ جنوں رسوائی و استغی، زنجیر بہتر ہے
 ۲۳۳ شہ پہلو سے چشمِ الے جلوہ ادراکِ باقی ہے
 ۲۳۴ خوشیوں میں "تماشا ادا" نکلتی ہے
 ۲۳۵ ز بسکہ عشقِ تماشا، جنوں علامت ہے
 ۲۳۵ تزجیں کھتی ہے شرمِ قطرہِ سامانی مجھے
 ۲۳۶ ہم زبان آیا نظرِ فکرِ سخن میں تو مجھے
 ۲۳۷ یاد ہے شادی میں بھی ہنگامہ یار مجھے
 ۲۳۷ کاوشِ وزدِ حیا پوشیدہ افوں ہے مجھے
- ۲۳۸ دیکھ تری نئے گرم دلِ تیشِ ام ہے
 ۲۳۸ بسکھوئے خیالِ زلفِ حشتِ ناک ہے
 ۲۳۹ چشمِ خوباں، خامشی میں بھی نوپا دراز ہے
 ۲۴۰ بسکھجرت سے زپا افتادہ زہنار ہے
 ۲۴۱ کوہ کے ہوں بارِ خاطر، گر صدا ہو جائیے
 ۲۴۱ کوششِ ہمہ بیتابِ تردید و کوشی ہے
 ۲۴۲ کاشانہ استی کہ بر انداختنی ہے
 ۲۴۲ حکمِ بنیابی نہیں اور آرمیدنِ مرغ ہے
 ۲۴۳ چار سونے عشق میں صاحبِ کانی مفت ہے
 ۲۴۳ بیبانی یا دوست ہم رنگِ تسلی ہے
 ۲۴۴ گلشنِ کوئی صحت از بسکہ خوش آئی ہے
 ۲۴۵ در یوزہ سامان ہا، اے بے مرد سامانی
 ۲۴۵ نظرِ نقیصہ گدایانِ کمالِ بے ادبی ہے
 ۲۴۶ دلاہجت ہے تمنائے خاطرِ افروزی
 ۲۴۷ خیر نگہ کو نگہ چشم کو عدو جانے
 ۲۴۷ اگر گلِ حسنِ الفت کی ہم خوشی دینی جانے
 ۲۴۸ گلستانِ بے تکلف پیش پا افتادہ مضمون ہے
 ۲۴۹ صبح سے معلوم، آتا ز طہورِ شام ہے
 ۲۴۹ دیکھتا ہوں حشتِ شوقِ خروشِ آماہ سے
 ۲۵۰ اے خیالِ دلِ نادر ہے سے آشنای تری
 ۲۵۰ چشمِ گریبانِ بسملِ شوقِ بہارِ دید ہے
 ۲۵۱ دل سراپا وقفِ سونے لگا ہ تیز ہے

- ۲۵۱ نظرِ پستی و بیکاری خود آرائی
 ۲۵۲ گدائے طاقتِ تقریر ہے زبانِ تجھ سے
 ۲۵۲ شکلِ طاووسِ گرفتار بنایا ہے مجھے
 ۲۵۳ بارغِ تپن گلِ نرگس سے ڈرا تپا ہے مجھے
 ۲۵۴ قتلِ عشاقِ نہ غفلت کشِ تدبیر آفے
 ۲۵۵ تشنہ خونِ تماشا جو وہ پانی مانگے
 ۲۵۷ خوابِ جمعیتِ محفل ہے پریشانی مجھ سے
 ۲۵۸ فرصتِ آئینہ صدفِ رنگِ خود آرائی ہے
 ۲۵۸ کا گاہِ ہستی میں لالہ داغِ سامان ہے
 ۲۵۹ گریہ، ریشاری شوقِ بہ بیابان زدہ ہے
 ۲۵۹ خوابِ غفلت یہ کہیں گاہِ نظر نہیں ہے
 ۲۶۰ دایانِ دلِ بہ وہم تماشا نہ کھینچے
 ۲۶۱ تماچہ نمازِ مسجدِ و بہت خانہ کھینچے
 ۲۶۱ آئینہ کیوں نہ دول کہ تماشا کہیں جسے
 ۲۶۲ منت کشی میں حوصلہ بے اختیار ہے
 ۲۶۳ مستیِ بذوقِ غفلتِ ساتی ہاگ ہے
 ۲۶۳ حسنِ بے پروا، خریدارِ متاعِ جلوہ ہے
 ۲۶۴ خود روشی ہائے ہستی بس کہ جلیے خندہ ہے
 ۲۶۴ شوخیِ مہرابِ حوالاںِ آبیارِ نغمہ ہے
 ۲۶۵ نشہِ مے، بے چینِ دو دو چراغِ کشتہ ہے
 ۲۶۶ تپش سے میری وقفِ کشتہ کشِ ہزار بستہ ہے
 ۲۶۷ خطر ہے رشتہ الفتِ رنگِ گدوں نہ ہو جائے
- ۲۴۷ نوائے خفتِ الفتِ اگر بیتاب ہو جائے
 ۲۴۸ دلِ بیمار از خود رفتہ، تصویرِ بہرہاںی ہے
 ۲۴۸ شبنم بہ گلِ لالہ، نہ خالی ڈاوا ہے
 ۲۴۹ زلفِ سیاہِ افقیِ نظرِ بد قلمی ہے
 ۲۵۰ اس قامتِ رعنا کی جہاں جلوہ گری ہے
 ۲۵۰ تماچہ زلفِ غفلتِ ہستی سے برائے
 ۲۵۱ نگاہِ اس چشم کی افزوں کسے ہے ناظرِ انانی
 ۲۵۲ غمِ وعشرتِ قدیموں کی تسلیم آئیں ہے
 ۲۵۳ محو آرمیدگی، سامانِ بیبانی کرے
 ۲۵۳ اے خوش! وقتے کہ ساتی یک خمستان کسے
 ۲۵۴ چاک کی خواہشِ اگر وحشتِ بے بریانی کسے
 ۲۵۵ نقیصہ ظاہری رنگِ کمالِ طبعِ بہناں ہے
 ۲۵۵ تمام اجزلے عالمِ صیدِ دامِ چشمِ گریبان ہے
 ۲۵۶ ہجومِ نالہِ حیرتِ عاجزِ عرضِ یکلِ فغان ہے
 ۲۵۷ تیناقلِ مشربی سے، نامتای بسکھ پیدا ہے
 ۲۵۷ اثرِ سوزِ حیرتِ کا، قیامت بے حجاب ہے
 ۲۵۸ بے زرم سے پستیِ حیرتِ تکلیف بے حجاب ہے
 ۲۵۹ بہر پروازِ نرملِ لطفِ گسترِ سایہ ہے
 ۲۵۹ وہ نہا کہ زبِ گل سے سایہِ گل کے تلے
 ۲۶۰ جو ہم آئینہ سمانِ شرکانِ بدلِ آسودہ ہے
 ۲۶۱ بہارِ نعتِ آبادِ عشق، ماتم، ہے
 ۲۶۲ عذارِ یارِ نظرِ بندِ چشمِ گریبان ہے

۲۸۲ شفق بہ عوی عاشق کو آہ رنگیں ہے
 ۲۸۳ روتا ہوں بسکہ درہوس آر میدگی
 ۲۸۳ عاشق نقاب جلوہ جانا نہ چاہیے
 ۲۸۴ یوں بے ضبط اشک پھروں گرد یار کے
 ۲۸۵ بے فکر حیرت رم، آئندہ پرداز لاد ہے
 ۲۸۵ بدست آوردن دل کو مردیائے شاہی
 ۲۸۴ نہ چھوڑو جھل عشرت میں جا اے میکشاں خالی
 ۲۸۴ ہوا بے حس کم خطر بگذار سادہ آتا ہے
 ۲۸۷ نکاوہ نازے جوع عرق تکلیف شمرارت کی
 ۲۸۷ خدایا، دل کہا تگن ابد کج و توب کاٹے
 ۲۸۸ تماشاے جہاں مفت نظر ہے
 ۲۸۸ بسکہ زیر خاک با آب طراوت راہ ہے
 ۲۸۹ بسکہ شہم از انظار خوش خطاں بے تو ہے
 ۲۹۰ سوخکاں کی خاک میں یزیدش نقش داغ ہے
 • ۱۸۱۶
 رباعیات
 ۲۹۰ ہر چند کہ دوستی میں کامل ہوتا
 ۲۹۰ بو از امام بزم عید اطفال
 ۲۹۱ شب زلف رخ عرق فشاں کا غم تھا
 ۲۹۱ دل تھا کہ جو جان درد تہیب سہی
 ۲۹۱ سلمان ہزار سبوح، یعنی، دل!
 ۲۹۱ اے کاش! بتاں کا خنجر سیدہ شکافت
 ۲۹۱ لے کثرت فہم بے شمار اندیشہ
 ۲۹۲ بے گریہ کمال تجزینی ہے مجھے
 ۲۹۲ مگر جو ہر امتیاز ہوتا ہم میں
 ۲۹۲ بے خلق حسد قماش لڑنے کے لیے
 ۲۹۲ گلخن اشرف ہتمام بستر ہے آج
 • بو از ۱۸۱۶ (حاشیہ رخ)
 غزل
 ۲۹۴ غنچہ ناشگفتہ کو در دست دکھا کیوں
 ۲۹۴ وہ فراق اور وہ وصال کہاں؟
 وہ شب و روز و ماہ و سال کہاں
 ۲۹۵ داراستہ اس سے ہیں کہ محبت ہی کیوں نہ ہو
 ۲۹۴ سمجھا دئے یہ وضع چھوڑے
 ۲۹۷ کیا تگن ہم ستر زکال کا جہان ہے
 ۲۹۷ در دیر سے ہے تجھ کو بے قراری ہائے
 ۲۹۸ عشق کج کو نہیں وحشت ہی سہی
 ۲۹۹ چاہیے اچھوں کو جینا چاہیے
 ۳۰۰ پھر کچھ اک دل کو بے قراری ہے
 ۳۰۱ مدت ہوئی ہے یار کو مہماں کیے سوئے
 ۳۰۲ بے اقدالیوں شبک سب میں ہم سوئے
 ۳۰۳ جس زخم کی ہو سکتی ہو تدریر رونکی
 ۳۰۴ رونے سے اور عشق میں بے باک ہو گئے

۳۲۴ کس کا خیال آئندہ انتظار تھا
 ۳۲۷ بسکہ دشوار ہے ہر کام کا آسان ہونا
 ۳۲۸ پھر مجھے دیدہ تریا دیا
 ۳۲۹ تو دوست کی کا بھی ہنمگن نہ ہوا تھا
 ۳۲۹ نفس نہ انجن آرزو سے باہر کھینچ
 ۳۳۰ حسن غمزے کی کشاکش چھٹا میرے بود
 ۳۳۰ بلا سے ہیں جو یہ پیش نظر درو دیوار
 ۳۳۱ لڑتا ہے ماروں زحمت مہر درخشاں پر
 ۳۳۲ حریف مطلب شکل نہیں، فنون نیاز
 ۳۳۲ نہ کل غنم ہوں نہ پردہ ساز
 ۳۳۳ زخم پر چھر لگیں کہاں طفلان پیر و ننگ
 ۳۳۴ آہ کو چاہیے اک عمر اتر موندے تک
 ۳۳۴ رہتے ہیں افسردگی سے سخت بیدارانہ ہم
 ۳۳۵ پاؤں میں جب وہ خا باندھتے ہیں
 ۳۳۵ تیرے تو سن کو صبا باندھتے ہیں
 ۳۳۶ طاؤس نرط داغ کے گردنگ نکالوں
 ۳۳۶ کیا صنعت میں امید کو دل ننگ نکالوں
 ۳۳۷ بقدر لفظ مونی حکمت احرام گریباں ہیں
 ۳۳۸ ہم سے کھل جاوے وقت نے برقا، ایکن
 ۳۳۸ رنگ طرپ ہے صورت عہد وفا گرو
 ۳۳۹ شکوہ و شکرت کو نثر نیم و امید کا سمجھ
 ۳۳۹ کلفت ربط این آن غفلت دعا سمجھ
 • ۱۸۲۱
 قصائد
 ۳۰۴ ساری کف وہ نہیں فیض چمن سے کار
 ۳۱۲ دہر، جو جلوہ یکتا معشوق نہیں
 ۳۱۴ برنگان قطع زحمت نہ دو جا چاشمی ہو
 ۳۱۶ کزبان سرمد کو وہ نہیں تیغ اصفاں
 • ۱۸۲۱
 غزلیات
 ۳۱۸ عالم جہاں بعضی بساط وجود تھا
 ۳۱۹ تنگی رفیق رہ تھی، عدم یا وجود تھا
 کہتے ہوئے نہ دیں گے ہم دل اگر پڑا پایا
 ۳۲۰ عشق سے طبیعت نے زیست کا نرا پایا
 ۳۲۰ کارخانے سے جنوں کے بھی میں عریاں نکلا
 ۳۲۱ دہر میں نقش وفا و جبر تسلی نہ ہوا
 ۳۲۱ جب بتقریب سفر یا نے محل باندھا
 ۳۲۲ شوق ہر رنگ رقیب سرد سماں نکلا
 نہ ہو گا، ایک بیاباں ماندگی سے ذوق کمیرا
 ۳۲۳ صنعت جنوں کو وقت تیشاں در بھی دور تھا
 خود کرتی سے ہے باہر گرنا آشنا
 ۳۲۴ شب نما شوق ساقی رستخیز اندازہ تھا
 ۳۲۴ وہ مری چین چین سے غم نہماں سمجھا
 ۳۲۶ گلہ ہے شوق کو دل میں بھی تنگی جا کا

۱۸۲۱ء

رباعیات

- ۳۵۲ دل، سوزِ جنوں سے جلوہ منظر ہے آج
۳۵۲ مشکل ہے زبوں کلام میرا لے دل
• ... بولاز ۱۸۲۱ء (حاشیہ ق)

غزلیات

- ۳۵۴ دھکی میں مر گیا جو زہ باب نہر و تھا
۳۵۴ عمر نہیں ہے تو ہی تو باہے راز کا
۳۵۴ دوستِ اغخواری میں میری سہمی فریادی گے کیا؟
۳۵۵ عشرتِ قطر ہے دریا میں فنا ہو جانا
۳۵۶ پھر ہو وقت کہ ہوبال کشا موجِ شراب
۳۵۷ رہا کہ کوئی تاقیامت سلامت
۳۵۷ کب فقیروں کو رسائی بتِ خوار کے پاس
۳۵۸ ہے کس قدر ہلاک فریبِ دفائے گل
۳۵۸ اپنا احوال دل زار کہوں یا نہ کہوں؟
۳۵۹ مانعِ دشتِ نوردی کوئی تدبیر نہیں
۳۶۰ دیکھنا قسمت کہ آپ اپنے پے نہ شک جاعے ہے
۳۶۱ وہ بات چاہتے ہو کہ جو بات چاہیے
۳۶۲ گرم فریاد رکھا شکل نہالی نے مجھے
۳۶۲ کبھی بھی کبھی اس جی میں گرا جاعے ہے مجھ سے
۳۶۳ وہ، کے خواب میں تسکینِ اضطراب دے

- ۳۴۰ دل ہی نہیں کہ منتِ دریاں اٹھائیے
۳۴۰ ہے بزمِ بتاں میں سخنِ آرزوہ لبوں سے
۳۴۱ غمِ دنیا سے گریباں بھی فرصت سر اٹھانے کی
۳۴۲ بساطِ عجیب میں تھا ایک لے لیک نظر توں وہ بھی
۳۴۳ گشتِ مکی میں عالم ہستی سے پاس ہے
۳۴۳ گریختاشی سے فائدہ اٹھانے حال ہے
۳۴۴ زقار عمر قطع رہ اضطراب ہے
۳۴۴ جس جانشیم شامہ کش زلف یار ہے
۳۴۵ حاصل سے ہاتھ دھو بیٹھے آئے آرزو خیرانی
۳۴۶ توافلِ دوست ہوں میرا داغِ عجزِ عالی ہے
۳۴۶ ہر قدمِ دوری منزل ہے نہایاں مجھ سے
۳۴۷ وحشت کہاں کہ بے خودی انشا کے کوئی؟
۳۴۷ جب تک ہاں زخم نہ پیرا کرے کوئی
۳۴۸ جو زلفِ داغِ دل کی کرے شعلہ پاسبانی
۳۴۸ آ، کہ مری جان کو قرار نہیں ہے
۳۴۹ نہ ہوئی گم مرے مرے سے تسلی، نہ سہی
۳۴۹ پھونکتا ہے نالہ شربِ صورا اسرا فیل کی
۳۵۰ کیا ہے ترکِ دنیا کا طہی سے
۳۵۰ ربطِ تمیزِ اعیانِ دروئے صدا ہے
۳۵۱ گریاس سر نہ کھینچے، تنگیِ عجبِ فضا ہے
۳۵۱ ذوقِ نورداری خرابِ حشتِ تخیر ہے

۱۸۲۴ء

غزلیات

- ۳۴۴ عشق، تاثیر سے زویب نہیں
۳۴۴ دیوانگی سے دوش پر زنا رہی نہیں
۳۴۵ مزے جہان کے اپنی نظر میں خاک نہیں
۳۴۵ عجب نشا ط سے جلاؤں کے چلے ہیں ہم، آگے
۳۴۶ فریادی کوئی کے نہیں ہے
۳۴۷ دیکھ کر پردہ گرم دامنِ فشانہ مجھے
• بولاز ۱۸۲۴ء

(حاشیہ ق)

- ۳۴۹ ستائش کر ہے زار اس قدر جس باغِ فنون کا
۳۴۹ ہوسن کو ہے نشاط کار کیا کیا!
۳۵۰ آبرو کیا خاک اس گل کی نگلکش میں نہیں
۳۵۱ ذکر میرا، بیدار بھی اُسے منظور نہیں
۳۵۱ نالہ جو حسنِ طلب اے ستمِ ایجاد نہیں
۳۵۲ صدہا ہنگ میں بوسِ قدم ہے ہم کو
۳۵۳ ظلمت کر کے میں میرے شیبِ غم کا جوش ہے
۳۵۴ کب وہ سنتا ہے کہانی میری
۳۵۵ سادگی پر اس کی مگر جانے کی حشر دل میں ہے
• ۱۸۲۸/۲۹

قطعہ

- ۳۴۷ دیکھنے میں ہیں گریہ و زاریوں کو یاد نہیں دیتے

۱۸۲۸/۲۹ء

قطعہ

- ۳۴۸ زیرِ تپانے اُسے جس قدر اچھا کہیے
• ۱۸۳۳ء (قب)

قطعہ

- ۳۴۹ اک تیرے سینے میں مارا کہ ہاں ہاں!
• ۱۸۳۳ء (قب)

غزلیات

- من گنیں کھولتے ہی کھولتے، آنکھیں غالب
یار لائے مری بائیں پہ اُسے پر کس وقت!
• ۱۸۳۳ء (قب)

- ۳۸۰ لوہم مرضِ عشق کے بیمار دار میں
۳۸۰ اچھا اگر نہ ہو، تو سب کا کیا علاج
• ۱۸۳۳ء (قب)

- ۳۸۰ کیوں جل گیا نہ، تابِ خ یار دیکھ کر؟
۳۸۱ رکھ لی مرے خدانے مری بچھی کی شرم
۳۸۱ میں گیا وقت نہیں گس کہ پھر ابھی نہ سکوں
۳۸۱ یہ ہم جو بچھیں دیوار و در کو دیکھتے ہیں

- ۳۸۱ یعنی یہ میری آہ کی تاثیر سے نہ ہو
۳۸۱ یہ ہے اب ایسی جگہ جل کر جہاں کوئی نہ ہو
۳۸۲ وہ جو رکھتے تھے ہم اک حسرتِ تعمیر سوتے
۳۸۲ کندھا بھی کہاؤں کو یاد نہیں دیتے

۳۸۲ • دل سے تری نگاہ، جگر تک اتر گئی
 جس بزم میں تو ناز سے گفتا رہیں آگے
 ۳۸۲ • رباعیات (۱۸۳۳ء) (قب)
 رباعیات
 ۳۸۳ • آتش بازی ہے جیسے شعلِ اطفال
 دلِ سوختِ نثر نہ ہو گیا ہے، گویا
 ۳۸۴ • دُکھ جی کہ لپ نہ ہو گیا ہے، غالت
 ۳۸۵ • ہیں شد میں صفاتِ ذوالجلالی باہم
 ۳۸۸ • غزلیات
 اور تو رکھنے کو ہم دم میں کیا رکھتے تھے
 ۳۸۶ • (۱۸۳۸ء) (قب)
 دھوتا ہوں جب میں پیئے کو اس سیم تک پانو
 ۳۸۶ • بعد از ۱۸۳۸ء
 (حاشیہ قب)
 قطعہ
 کیا کرتے تھے تم تقریر ہم خاموشی کہتے تھے
 ۳۸۷ • بعد از ۱۸۳۸ء
 (حاشیہ قب)
 غزلیات
 سن لیتے ہیں گو ذکر ہمارا نہیں کرتے
 ۳۸۷ • ہم رشک اپنے بھی گوارا نہیں کرتے
 ۳۸۷ • لاغر تھا ہوں کہ گرتو بزم میں جاوے مجھے
 ۳۸۸ •

• بعد از ۱۸۳۸ء

(حاشیہ قب)

رباعیات

• بھیجی ہے جو مجھ کو شاہِ حجام نے وال
 ۳۸۸

• بعد از ۱۸۳۸ء

(حاشیہ قب)

• ۱۸۳۱ء (م)

• ہیں شد میں صفاتِ ذوالجلالی باہم
 ۳۸۸

• ۱۸۲۵ء

غزل

• زید امین آ، بیدار دوست جاں کے لیے
 ۳۸۸

• ۱۸۲۷ء (ب)

قطعہ

• مجھے جو بھی ہے بیسن کی روغنی روٹی
 ۳۸۹

• ۱۸۲۷ء

غزلیات

• جس دن سے کہ ہم غمزہ و خیر بیابیں
 ۳۹۰

• ۱۸۲۷ء (ب)

• کی وفا ہم سے تو غیر اس کو چاہتے ہیں
 ۳۹۰

• ہم پر جھانے ترکِ وفا کا گمان نہیں
 ۳۹۱

• ملتی ہے غم سے ناراں ہتھاب میں
 ۳۹۱

• کل کے لیے گرج نہ خست نہ تیراب میں
 ۳۹۱

• بعد از ۱۸۲۷ء
 ۳۹۵ • لے جہاندار کہم شیوہ بے شریہ عدیل
 ۳۹۵ • غزلیات
 گریں نے کی تھی تو نہ ساقی کو کیا ہوا تھا؟
 ۳۹۶ • گھر ہمارا، جو نہ رہنے بھی تو، ویران ہوتا
 ۳۹۶ • ہوئی تانہ تر تو کچھ باعثِ تانہ تر بھی تھا
 ۳۹۷ • یہ نہ تھی ہماری قسمت کہ فصالح یار ہوتا
 ۳۹۷ • نہ تھا کچھ تو خدا تھا، کچھ نہ ہوتا، تو خدا ہوتا
 ۳۹۸ • گھر جب بنا لیا تے در پر رکھے بغیر
 ۳۹۸ • تم جانو، تم کو غیر سے جو رسم و راہ ہو
 ۳۹۹ • تسکین کو ہم نہ روئیں جو ذوقِ نظر ملے
 ۳۹۹ • کوئی دن گزرنے کا گانی اور ہے
 ۴۰۰ • کوئی امید بر نہیں آتی
 ۴۰۰ • دل ناداں مجھے ہوا کیا ہے
 ۴۰۱ • حسنِ مگر جب بہ سنگام کمال اچھا ہے
 ۴۰۲ • فنکار کے نام سے بے ہر رخا ہوتا ہے
 ۴۰۳ • ہر ایک بات پہ کہتے ہو تم کہ "تو کیا ہے؟"
 ۴۰۴ • ابنِ مریم ہوا کرے کوئی
 ۴۰۵ • اس بزم میں مجھے نہیں بنتی حیا کیے
 چل نکلتے، جو مے پیے ہوتے

• ذکر اس پری و ش کا، اور پھر بیان اپنا
 ۴۰۶

• ۱۸۲۹ء

قطعہ

• مرثیہ! لے رہ روانِ راہ سخن
 ۴۰۷

• ۱۸۲۹ء (آخر)

غزلیات

• بیڑاں ہوں دل کو رشتوں کے پٹیوں جگر کوئیں
 ۴۰۹

• دائم پڑا ہوا تے در پر نہیں ہوں میں
 ۴۱۰

• ۱۸۵۰ء

رباعیات

• جن لوگوں کو ہے مجھ سے عدوت گہری
 ۴۱۱

• اصحاب کو جو کہ نام نہا کہتے ہیں
 ۴۱۱

• یارانِ رسول، یعنی اصحابِ کبار
 ۴۱۱

• یارانِ نبی میں تھی لڑائی کس میں؟
 ۴۱۱

• یارانِ نبی سے رکھ تولد، بالند
 ۴۱۱

• ۱۸۵۱ء

غزلیات

• منظور تھی یہ شکلِ تجلی کو نور کی
 ۴۱۲

• کہتے تو ہوتے سب کہ بتِ عالیہ جھٹائے
 ۴۱۳

• ۱۸۵۲ء

قصیدہ

• ہاں مرثیہ سنیں ہم اس کا نام
 ۴۱۳

- ۱۸۵۲ء (قج) •
 قصیدہ
 صبح دم، دروازہ خاور کھلا ۲۱۷
 ۱۸۵۲ء •
 سہرا
 خوش ہوائے نخت کہ ہے آج تے سر سہرا ۲۲۰
 ۱۸۵۲ء •
 قطعہ
 اپنا بیان حسن طبیعت نہیں بچے ۲۲۲
 ۱۸۵۲ء •
 سہرا
 پرچمک دھوم ہے کس دھوم سے آیا سہرا ۲۲۳
 ۱۸۵۲ء (قج) •
 غزلیات
 بزم شام ہنستاہ میں اشعار کا دفتر کھلا ۲۲۳
 ہے بیکہ رنگ ان کے اشعار میں نشان اور ۲۲۴
 لازم تھا کہ بچھو راست کوئی دن اور ۲۲۵
 یاں آپڑی یہ شرم کہ تکرار کیا کریں ۲۲۵
 سب کہاں کچھ لاکھ لگن میں نمایاں ہوئیں ۲۲۶
 حضور شاہ میں اہل سخن کی آرایش ہے ۲۲۷
 غم کھانے میں بودا، دل ناکام بہت ہے ۲۲۸
 نکھڑ چیں، غم دل اس کو سناے نہ بنے ۲۲۹
- ۱۸۵۲ء •
 رباعیات
 حق شکر کی بقا سے خلق کو شاگرد کرے ۲۳۰
 اس رشتے میں لاکھ تار ہوں بلکہ سوا ۲۳۰
 ۱۸۵۳ء •
 قطعہ (دردِ شاہ)
 ہے غیب ہر دم تجھے صد گونہ بشارت ۲۳۲
 ۱۸۵۳ء •
 محسن
 گھستے گھستے، پانویں زنجیر آدھی رہ گئی ۲۳۳
 ۱۸۵۳ء •
 غزلیات
 دل ہی تو ہے رنگ و نشانی درد ہے بھرا کرے کیوں ۲۳۷
 گئی وہ بات کہ ہو گفتگو، تو کیوں نہ ہو ۲۳۸
 نفس میں ہوں گر لہجہ بھی جانیں میرے تیروں کو ۲۳۹
 دیلے دل اگر اس کو بشر ہے، کیا کہیے؟ ۲۴۰
 ہوں جو حال تو کہتے ہو: ”مذفا کہیے“ ۲۴۱
 بازیچہ اطفال ہے دنیا مرے آگے ۲۴۲
 ہزاروں خواب میں ایسی کہ ہر خواہش میں نکلے ۲۴۳
 غیر میں محض میں جیسے جام کے ۲۴۵

- ۱۸۵۲ء •
 سلام
 سلام اُسے کہ اگر بادشاہ کہیں اُس کو ۲۲۵
 ۱۸۵۳/۵۴ء •
 غزلیات
 درد منت کشِ روانہ ہوا ۲۲۷
 ۱۸۵۴ء •
 در تو قہر و غضب جب کوئی ہم ساتھ ہوا ۲۲۸
 جو رہے باز آئے، پر باز آئیں کیا؟ ۲۲۸
 کھی کھی کے دل کوئی تو سخیں غماں کیوں ہو؟ ۲۲۹
 ۱۸۵۴ء •
 قطعات
 کس جس کے دیکھ سے سیکھا ہوا ہے جی مخلوط ۲۵۰
 ہوا بزمِ طرب میں رقصِ ناسید ۲۵۱
 اُس شخص کو ضرور ہے روزہ رکھا کسے ۲۵۱
 ۱۸۵۴ء •
 رباعیات
 سامانِ خرد و خواب کہاں سے لاؤں؟ ۲۵۱
 ۱۸۵۴ء تا اپریل ۱۸۵۷ء •
 مطلع
 ملے دو درختوں کو قدرتِ حق سے ہیں طالب ۲۵۱
 نظام الدین کو ضرور، سراج الدین کو غالب ۲۵۱
- ۱۸۵۵ء •
 قطعہ
 اے جہاں دارِ آفتاب آثار ۲۵۲
 ۱۸۵۵ء (قد) •
 قطعہ
 تجھ سے جو اتنی ارادت، تو کس بات ہے ۲۵۲
 ۱۸۵۴ء •
 قطعہ
 ہے چار شبہ آخر ماہِ صفر، چلو ۲۵۴
 ۱۸۵۵ء •
 قطعہ
 سہل تھا سہل دلے یہ سخت لاپڑی ۲۵۵
 ۱۸۵۴ء •
 قطعہ
 جہاں میں ہو کوئی متعظ ظفر کا طالب ہے ۲۵۵
 ۱۸۵۴ء •
 قطعہ
 دربار دار لوگ ہم آشنا نہیں ۲۵۶
 ۱۸۵۵ء (قد) •
 منظوم - در صفتِ اہلبہ
 ہاں، دلِ درد مندِ زخمِ سنا ساز ۲۵۶
 ۱۸۵۵ء (قد) •
 غزلیات
 نہیں کہ کچھ کو قیامت کا اعتقاد نہیں ۲۵۸
 آبرہا ہی دے کے ہم نے پچایا ہے کشت کو ۲۵۹
 پھر اس انداز سے بہا ر آئی ۲۵۹

- روزِ دہری ہوئی ہے کو کہ شہرِ یار کی
۱۸۵۵ء (قد)
- رباعیات
اس سیم کے بچوں کو کوئی کیا جانے
۱۸۵۵ء
- کتے ہیں کہ اب وہ مرموم آزار نہیں
ہم گرچہ بنے سلام کرنے والے
۱۸۵۴ء
- ت اور نامہ
رقادوں اور اللہ اور ریزوں خدا
۱۸۵۷ء
- قطعہ
بس کہ فعالِ نایب ہے آج
بدر از ۱۸۵۷ء
- قطعہ
مسلمانوں کے سیلوں کا ہوا نقل
بدر از ۱۸۵۷ء
- غزل
یہ بھی یا حضرتِ الیب گلا ہے تو سہی
قبل از ۱۸۵۸ء
- بزمِ شادی ہے فلک کاہ کشاں ہے ہرا
۲۷۱
- ۲۴۰
- ۱۸۵۸ء • قصیدہ
جناب عالی ابنِ برون والا جاہ
۲۷۲
- ۱۸۵۸ء تا دسمبر ۱۸۶۵ء • غزل
بہت سہی عم گیتی، شراب کم کیا ہے؟
قبل از ۱۸۶۰ء
- ۲۷۳
- ۱۸۶۰ء • مشیہ
ہاں اے نفسِ بادِ سحر، شعہ نشاں ہو
۲۷۴
- ۱۸۶۰ء • قطعات
مسندِ عیش پر جگہ پائی
۲۷۵
- ۲۷۵
- ۱۸۶۰/۶۱ء • قطعہ
فرازِ مسندِ عیش و طرب جگہ پائی
۲۷۶
- ۲۷۶
- ۱۸۶۲ء • قطعہ
آبِ تابِ انطباع کی پائی
۲۷۷
- ۱۸۶۲ء • قطعہ
حکیمِ حادق و دانائے وہ لطیف کلام
۲۷۷
- ۱۸۶۲ء (مچ) • غزل
کیوں کہ اس بُت سے رکھوں جان عزیز
۲۷۸

- ۱۸۶۲ء • رباعیات
رقعے کا جواب کیوں نہ بھیجا تم نے
۲۷۸
- ۱۸۶۳ء • قصیدہ
لے روشنی دیدہ شہاب الدین خاں
۲۷۸
- ۱۸۶۳ء • قصیدہ
گنئی ہیں سال کے رشتے میں بیس بار گرو
۲۸۰
- ۱۸۶۴ء • مثنوی
اے جہاں آفریں خدائے کریم
۲۸۲
- ۱۸۶۴ء • شعر
ان دلہنوں سے کیوں اُس پر پیار ہے؟
روٹھا جو بے گناہ تو بے عذر من گیا
۲۸۲
- ۱۸۶۴ء • رباعی
اے منشیِ خیرہ سر، سخن ساز نہ ہو
۲۸۲
- ۲۵ دسمبر ۱۸۶۴ء تا
۸ جنوری ۱۸۶۵ء • قصیدہ
مرجا! سالِ فرقی آئیں
۲۸۳
- قبل از ۱۸۶۵ء • شعر
خوشی جینے کی کیا، مرنے کا غم کیا
ہماری زندگی کیا، اور ہم کیا
۲۸۵
- ۱۸۶۵ء • قطعہ
رہا ہے زور سے ابرستارہ بار برس
۲۸۵
- ۱۸۶۵ء • غزلیات
لطفِ نظارہ قائلِ دمِ لبس لائے
میں ہوں مشتاقِ جفا، مجھ پہ جفا اور سہی
۲۸۷
- ۱۸۶۵ء تا ۱۸۶۷ء • قطعہ
پہیں بادہِ ناب اور ام کھائیں
۲۸۷
- ۱۸۶۷ء • غزلیات
شایبہ گدائی ہر در نہیں ہوں میں
سجی کے زیرِ سایہ اک گھر بنا لیا ہے
۲۸۸
- ۱۸۶۷ء • قطعہ
عاشق ہے اپنے حاکمِ عادل کے نام کی
ہندوستان کی بھی عجیب سے زمین ہے
۲۸۹

۶۱۸۶۷

غزلیات

۲۸۹ شب وصال میں مونس کیا ہے بن تکیہ

۲۹۰ ممکن نہیں کہ بھول کے بجا آئیدہ ہوں

۶۱۸۶۸

قصیدہ

۲۹۱ کرتا ہے چرخ، روز بصد گونہ احترام

اکتوبر نومبر ۱۸۶۷ء

قطعہ

۲۹۲ حیدرآباد دکن رشک گلستانِ ارم

بعد از ۱۳ جولائی ۱۸۶۷ء

شعر

دمِ واپس بر سرِ راہ ہے

۲۹۵ عزیزو! اب اللہ ہی اللہ ہے

فہرست اشعار بلحاظ حروفِ تہجی

(تانیہ ورودیف)

الف	
۱۲۵	تاثیر آیا
۱۲۶	آواروں کا
۱۲۶	جاوہ گاہ کا
۱۲۷	داغ کا
۱۲۷	غبار اپنا
۱۲۸	دیوانہ تھا
۱۲۹	خزین پروانہ تھا
۱۲۹	پارسائی کا
۱۵۰	پارسائی کا
۱۵۰	طوطی کا
۱۵۱	قاتل کا
۱۵۲	ساغر کا
۱۲۰	تصویر کا
۱۲۰	دو روپہ نڈایا
۱۲۱	صد دل پسند آیا
۱۲۱	بازو تھا
۱۲۲	نگاہِ شرمگین پایا
۱۲۲	چشمِ جستن ہا
۱۲۳	ساحل ہا
۱۲۳	کوکب ہا
۱۲۴	نام اس کا
۱۲۴	شب تھا

۱۵۲	شکستن کا	زبان پیدا	۱۴۴
۱۵۳	بائیں کا	جل گیا	۱۴۴
۱۵۳	بہاری کا	نقاب اس کا	۱۴۷
۱۵۴	منزل ہوا	بادہ درینا	۱۴۷
۱۵۴	گوہر ہوا	زنجیر ہے پیدا	۱۴۸
۱۵۵	دام کیا	دیوار ہو پیدا	۱۴۸
۱۵۵	وہاں ہو جائے گا	زبان ویکٹل ہونا۔ (رباعی)	۲۹۰
۱۵۶	ساغر نہیں ہوتا	طرف عالم تھا	۲۹۱ ()
۱۵۷	آزر دکان کا	مجھے تاپڑو تھا	۳۱۸
۱۵۷	آبد پا	چشم حسود تھا	۳۱۹
۱۵۸	فتر اک چڑھا	ہم نے مدعا پایا	۳۱۹
۱۵۸	فنون خواب تھا	دروہے دوا پایا	۳۲۰
۱۵۹	بیتاب تھا	گریبان نکلا	۳۲۰
۱۶۰	خانوس تھا	شرمندہ معنی نہ ہوا	۳۲۱
۱۶۱	منزل باندھا	اک دل باندھا	۳۲۱
۱۶۱	دل نہیں رہا	عریان نکلا	۳۲۲
۱۶۲	بیابان میرا	نقش قدم میرا	۳۲۲
۱۶۳	نام رہا	بیابان ضرور تھا	۳۲۳
۱۶۴	جوالہ ہو گیا	آئینہ تیرا آشنا	۳۲۴
۱۶۴	پر ہو گیا	خانہ خمیازہ تھا	۳۲۴
۱۶۵	فشار صحر	عذراں سمجھا	۳۲۵
۱۶۵	غم چند رہا	اضطراب دریا کا	۳۲۶

۳۲۴	بے قرار تھا	برائے ہوا	۲۴۷
۳۲۷	انسائ ہونا	پیدا نہ ہوا	۲۴۸
۳۲۸	تشنہ فریاد آیا	کھلائیں کیا؟	۲۴۸
۳۲۹	مجھ پر نہ ہوا تھا	رہنا۔ (قادر نامہ)	۲۴۰
۳۵۴	طلب گارہ د تھا	انگلستان کا (قطعہ)	۲۷۰
۳۵۴	پردہ ہے ساز کا	کاہ کشاں ہے سہرا (سہرا)	۲۷۱
۳۵۴	ناخن نہ بڑھ جاوینگے کیا؟	بے عذر من گیا	۲۸۲
۳۵۵	دوا ہو جانا	اور ہم کیا	۲۸۵
۳۶۹	طاق نسیاں کا		
۳۶۹	چینے کا مزہ کیا؟		
۳۸۴	منہ ہو گیا ہے گویا۔ (رباعی)		
۳۹۶	کیا ہوا تھا؟		
۳۹۶	بیابان ہوتا		
۳۹۷	عناں گیر مھی تھا		
۳۹۷	انتظار ہوتا		
۳۹۸	کیا ہوتا		
۴۰۶	راز داں اپنا		
۴۱۷	منظر کھلا۔ (قصیدہ)		
۴۲۰	سر پر سہرا۔ (سہرا)		
۴۲۳	گایا سہرا۔ ()		
۴۲۳	گنجینہ گوہر کھلا		
۴۳۰	شما ہوں بلکہ سوا!۔ (رباعی)		
		باغ شراب	۱۶۹
		بالِ عذلیب	۱۷۰
		کشا ہوج شراب	۳۵۶
		بند ہو گیا ہے غالب (رباعی)	۳۸۴
		سراج الدین کو غالب	۴۵۱
		انگڑہ دوست	۱۳۲
		مخسار دوست	۱۷۰
		مگر انگڑت	۱۷۱
		حضرت سلامت	۳۵۶
		پر کس وقت!	۳۷۹

- صد گونہ بشارت۔ (قطعہ)۔ ۴۳۲
- عصا، بلند۔ ۱۷۷
- بے مل تاجند؟ ۱۷۸
- زباں فریاد؟ ۱۷۸
- اہل جفا، میرے بعد۔ ۳۳۰
- رقصِ ناپید۔ (قطعہ)۔ ۴۵۱
- مشکو کی ناند۔ (،،)۔ ۴۵۴
- در ہے آج۔ ۱۷۴
- کرتی ہے علاج۔ ۱۷۴
- شعلہ پرور ہے آج (رباعی)۔ ۲۹۲
- فتم پرور ہے آج (،،)۔ ۳۵۲
- میسحا کا کیا علاج۔ ۳۸۰
- آرمیدہ کھینچ۔ ۱۷۵
- لغزش پا پیچ۔ ۱۷۴
- انتظارِ ساغر کھینچ۔ ۳۲۹
- گریباں گلِ صفا۔ ۱۷۴
- ہریک گر دیاد۔ ۱۷۷
- خارِ خوش بہتر۔ ۱۳۳
- رودنِ مور۔ ۱۷۹
- آفتاب آئینے پر۔ ۱۸۰
- گھر گھر۔ ۱۸۰
- نگہ آبیار تر۔ ۱۸۱
- خزمین پر۔ ۱۸۱
- رنگِ آخر۔ ۱۸۲
- طیبیہ آخر۔ ۱۸۲
- سویدائے بہار (قصیدہ)۔ ۳۰۴
- درو دیوار۔ ۳۳۰
- خاریا باں پر۔ ۳۳۱
- طاقت دیدار دیکھ کر۔ ۳۸۰
- گھر کہے بغیر؟ ۳۹۸
- اُن میں ہیں چار (رباعی)۔ ۴۱۱

- گماں اور۔ ۴۲۴
- تنہا کوئی دن اور۔ ۴۲۵
- آفتابِ آثار۔ (قطعہ)۔ ۴۵۲
- حجرت کا ہے وفور (،،)۔ ۴۸۹
- گلِ ہنوز۔ ۱۸۳
- حوصلہ گلِ ہنوز۔ ۱۸۴
- کو کیمن! ہنوز۔ ۱۸۴
- دوختن ہنوز۔ ۱۸۵
- طلب کار ہنوز۔ ۱۸۵
- مذکور ہنوز۔ ۱۸۶
- زندگِ عجز۔ ۱۸۷
- ”عمرِ خضر دراز!“۔ ۳۳۲
- شکست کی آواز۔ ۳۳۲
- درِ خزینہ دراز؟ (مثنوی)۔ ۴۵۶
- مجھے ایمان عزیز۔ ۴۷۷
- س۔ ۱۸۷
- تارِ نفس۔ ۱۸۷
- انسوس و پس۔ ۱۸۸
- کفِ انسوس۔ ۱۸۸
- دیوار کے پاس۔ ۳۵۷
- ستارہ بار برس۔ (قطعہ)۔ ۴۸۵
- چنار آتش۔ ۱۸۹
- مداہ آتش۔ ۱۹۰
- راہِ غلط۔ ۱۳۳
- ہوا ہے جی محفوظ (قطعہ)۔ ۴۵۰
- آغوشِ وداع۔ ۱۹۱
- زندگانیِ شمع۔ ۱۹۱
- بہارِ داغ۔ ۱۹۲
- دیوارِ باغ۔ ۱۹۲
- ہزار حیف۔ ۱۹۳

- المخیزیک طرف ۱۹۳
 گزر جاتا صاف۔ (رباعی) ۲۹۱
 ک
 کاروان اشک ۱۳۳
 ہوتا نمک ۳۳۳
 سر ہوتے تک ۳۳۲
 ذوالفقار ایک۔ (قطعہ) ۳۷۷
 گ
 دل بے مدقانہ مانگ ۱۹۴
 ل
 پیدا ہے کمال ۱۹۵
 چشمِ غزال ۱۹۵
 سراپا کشتہ دل ۱۹۴
 مادر زاد گل ۱۹۷
 بالبدن صدر رنگ دل ۱۹۸
 ساغر شش حال۔ (رباعی) ۲۹۰
 خون آرزو یعنی دل () ۲۹۱
 سخنوارن کمال۔ () ۳۵۲
 خندہ ہائے گل ۳۵۸
 اسی طور کا حال (رباعی) ۳۸۳
 شہنشاہ پہ وال () ۳۸۸
 بے شبہ و عدیل۔ (قطعہ) ۳۹۵
 م
 مدعا معلوم ۱۹۸
 دیدار میں ہم ۱۹۹
 آب و ہوا گرم ۱۹۹
 خطِ پیمانہ ہم ۲۰۰
 رہِ عمر بس تمام ۲۰۱
 آتش خانہ ہم ۳۳۲
 بیکی کی شرم ۳۸۱
 جلالی و جمال باہم۔ (رباعی) ۳۸۸
 کر رہا ہے سلام۔ (قصیدہ) ۴۱۳
 لطیف کلام۔ (قطعہ) ۴۷۷
 ہفت اقلیم۔ (ثنوی) ۴۸۲
 سلام۔ (قصیدہ) ۴۹۱
 رشکِ گلستانِ ارم۔ (قطعہ) ۴۹۴
 ن
 تاب نہیں ۱۰۵
 کیا کہوں ۱۳۲

- صبا جاتا ہوں ۱۳۷
 قب کروں ۲۰۲
 خیابانِ ارم دیکھتے ہیں ۲۰۲
 آپہیں ۲۰۳
 خانماں نہیں ۲۰۴
 کفن کی منکریں ۲۰۵
 حسیا دیاں ۲۰۵
 یکطرف جلتا ہوں میں ۲۰۶
 یار رکھتے ہیں ۲۰۶
 اوفتادہ رکھتے ہیں ۲۰۷
 ناسور سنتے ہیں ۲۰۸
 آستانے میں ۲۰۸
 دشمن میں ۲۰۹
 پریدہ ہوں ۲۱۰
 دمیدہ ہوں ۲۱۰
 زنجیریں ۲۱۱
 رسوائی نہیں ۲۱۲
 نقشِ پانہیں ۲۱۲
 تر نہیں ۲۱۳
 مدہوشاں ۲۱۴
 کار اور دن ۲۱۴
 افشردگان ۲۱۵
 قہمیدن ۲۱۸
 خار چمن ۲۱۷
 عالم میں۔ (رباعی) ۲۹۲
 بنا کہ یوں ۲۹۴
 ماہ و سال کہاں ۲۹۴
 خود ہیں۔ (قصیدہ) ۳۱۲
 جہاں باندھتے ہیں ۳۲۵
 نامہ نیرنگ نکالوں ۳۳۷
 رنگ نکالوں ۳۳۷
 نمایاں ہیں ۳۳۷
 عذر سستی ایک دن ۳۳۸
 کہوں یا نہ کہوں ۳۵۸
 زنجیر نہیں ۳۵۹
 شجر بید نہیں ۳۷۴
 تار بھی نہیں ۳۷۴
 جگر میں خاک نہیں ۳۷۵
 دامن میں نہیں ۳۷۰
 دور نہیں ۳۷۱
 شکوہ بیدار نہیں ۳۷۱
 پھر آج بھی سکوں ۳۸۱
 نامہ برو دیکھتے ہیں ۳۸۱
 طانکوں کے سوا ہیں ۳۹۰

ک

۳۴۸	بے زبانی
۳۴۹	تو یہ بھی نہ سہی
۳۴۹	قیامت ڈھیل کی
۳۴۴	زبانی میری
۳۸۲	گر گئی
۳۸۹	روغنی روٹی (قطعہ)
۴۰۰	نظر نہیں آتی
۴۰۵	دوا کرے کوئی
۴۱۱	افضی اور دہری (رباعی)
۴۱۲	ظہور کی
۴۳۳	دیگر آدھی روٹی (مخمس)
۴۵۹	تماشائی
۴۶۰	رگزار کی
۴۷۰	دیہی (قطعہ)
۴۷۱	رکلا ہے تو سہی
۴۷۵	پائی (قطعہ)
۴۷۵	پائی ()
۴۷۶	پائی ()
۴۸۷	سوا اور سہی
۴۸۹	نام کی (قطعہ)
	†
۱۰۳	بیاباں سے (قطعہ)
۱۳۶	چین زعفران مجھے
۱۳۷	سیماب ہے
۱۳۷	سحر چلے
۱۳۷	جی جانے ہے
۱۳۸	آشیاں پھر جائے
۱۳۸	سرباز آتا ہے
۱۳۸	قیامت ہے
۲۲۵	پنجیر ہے
۲۲۷	زندانی مجھے
۲۲۸	ناز ہے مجھے
۲۳۱	رکاب ہے
۲۳۲	مشکل ہے
۲۳۳	تدبیر بہتر ہے
۲۳۳	خاشاک باقی ہے
۲۳۴	سرمہ سا نکلتی ہے
۲۳۵	ندامت ہے
۲۳۵	چین پیشانی مجھے
۲۳۶	آئینہ زانو مجھے
۲۳۷	زیر لب مجھے

۲۳۷	نعل و اژدہ ہے مجھے
۲۳۸	وام ہے
۲۳۸	چاک ہے
۲۳۹	آواز ہے
۲۴۰	بیمار ہے
۲۴۱	کیا ہو جائیے
۲۴۱	مترہ برہم زدنی ہے
۲۴۲	وہاں ساختنی ہے
۲۴۳	رمدن منع ہے
۲۴۳	آتش زبانی مفت ہے
۲۴۴	عمل کش لیلیٰ ہے
۲۴۴	آغوش کشائی ہے
۲۴۵	دعویٰ پن لسنی ہے
۲۴۷	اور نہ تو جانے
۲۴۷	دامن چیدنی جانے
۲۴۸	آئینہ موزوں ہے
۲۴۹	آئینہ انجام ہے
۲۴۹	سیر شک سیر بصر ادا ہے
۲۵۰	افشانی امید ہے
۲۵۱	سخت ناک خیز ہے
۲۵۲	پیرائے میاں تجھ سے
۲۵۲	سبزے میں پھیلا ہے مجھے
۲۵۳	آنکھ دکھاتا ہے مجھے
۲۵۴	خیم شمشیر آوے
۲۵۵	خصت انداز روان مانگے
۳۴۶	بیاباں مجھ سے
۲۵۷	شونہی مڑگاں مجھ سے
۲۵۷	یک کف افسوس تماشائی ہے
۲۵۸	خون گرم دہقان ہے
۲۵۹	چشمک طوفاں زدہ ہے
۲۵۹	بر تاراج پنہاں ہے
۲۶۰	جھالت بیجانہ کھینچے
۲۶۱	دل بخلوت جانا نہ کھینچے
۲۶۱	تجھ سا کہیں جسے
۲۶۲	مزار ہے
۲۶۳	خوابناک ہے
۲۶۳	اختر اعجلوہ ہے
۲۶۴	دل میں صدائے خذہ ہے
۲۶۴	بہار لغتہ ہے
۲۶۵	پیراع کشتہ ہے
۲۶۶	بار بستری ہے
۲۶۷	دشمن نہ ہو جاوے
۲۶۷	مصزاب ہو جاوے
۲۶۸	شیر قالی ہے

۳۸۴	رسا رکھتے تھے	۳۲۲	آفتاب ہے
۳۸۷	رہتے تھے (قطعہ)	۳۲۶	میری بھی خالی ہے
۳۸۷	ہمارا نہیں کرتے	۳۲۸	انتظار نہیں ہے
۳۸۷	تتنا نہیں کرتے	۳۵۰	حاصلی سے
۳۸۸	کوئی تہلکے مجھے	۳۵۰	آشنا ہے
۳۸۸	آسماں کے لیے	۳۵۱	صد ہوا ہے
۳۹۹	مگر ملے	۳۵۱	تمثال کو زنجیر ہے
۴۰۰	ٹھانی اور ہے	۳۶۰	دیکھا جائے ہے
۴۰۱	دو کیا ہے	۳۶۱	قبلاً حاجات چاہیے
۴۰۲	نرخشید جمال اچھا ہے	۳۶۲	برو لیا بی نے مجھے
۴۰۳	گلا ہوتا ہے	۳۶۲	گر آجائے ہے مجھ سے
۴۰۳	گفتگو کیا ہے	۳۶۳	خواب تو دے
۴۰۴	ہوا کیے	۳۶۵	قدم آگے
۴۰۴	پے ہوتے	۳۶۶	ئے نہیں ہے
۴۱۳	دو آئے	۳۶۷	میری عریانی مجھے
۴۲۲	طبیعت نہیں مجھے (قطعہ)	۳۷۳	خبر خوش ہے
۴۲۷	آزماش ہے	۳۷۵	قاتل میں ہے
۴۲۸	گلفام بہت ہے	۳۷۸	اچھا کہیے (قطعہ)
۴۲۹	سنائے نہ پئے	۳۷۹	مالا کہ ہاے! ہاے! (قطعہ)
۴۳۰	دو کرے (رباعی)	۳۸۲	تعمیر سو ہے
۴۴۰	نامہ برے کیا کہیے	۳۸۲	بد لئے نہیں دیتے
۴۴۱	تو کیا کہیے	۳۸۳	دیوار میں آدے

۲۸۵	آہو ہے	۲۶۸	چاہے
۲۸۵	ماہی ہے	۲۶۹	نشر در فقی ہے
۲۸۶	بادہ آتا ہے	۲۷۰	کبک دوری ہے
۲۸۷	شب کاٹے	۲۷۰	خبر آوے!
۲۸۸	وہ گزر ہے	۲۷۲	بیریز آئیں ہے
۲۸۸	چاہ ہے	۲۷۳	خواری کرے
۲۸۹	کوہ ہے	۲۷۳	مینا کرے
۲۹۰	چراغ ہے	۲۷۴	گریبان کرے
۲۹۲	نشینی ہے مجھے (رباعی)	۲۷۵	زندہاں ہے
۲۹۲	لڑنے کے لیے (دو)	۲۷۵	طوفاں ہے
۲۹۴	توڑے	۲۷۶	بد زنداں ہے
۲۹۷	آسمان ہے	۲۷۷	مینا ہے
۲۹۷	غفلت شعاری ہاے ہاے!	۲۷۷	پیدا ہے
۲۹۹	کیا چاہیے	۲۷۸	تقاضا ہے
۳۰۰	کاری ہے	۲۷۹	دستِ دایہ ہے
۳۰۱	چراغوں کیے ہوئے	۲۷۹	سُنبُل کے تیلے
۳۰۲	کم ہوئے	۲۸۰	آلودہ ہے
۳۰۴	پاک ہو گئے	۲۸۱	ہلالِ مہِ محرم ہے
۳۲۰	جُنبال اٹھائیے	۲۸۱	شبنمستاں ہے
۳۲۰	طلبوں سے	۲۸۲	نگاریں ہے
۳۲۳	آس ہے	۲۸۳	پروانہ چاہیے
۳۲۳	محال ہے	۲۸۴	دار کے

- ۲۲۲ ————— تماشا مرے آگے
 ۲۲۳ ————— دم نکلے
 ۲۲۵ ————— پیغام کے
 ۲۵۱ ————— رکھا کرے۔ (قطعہ)
 ۲۶۰ ————— کام کرنے والے (")
 ۲۵۲ ————— کس بات سے ہے (")
 ۲۵۵ ————— بن ہوئے۔ (")
- طالب ہے (قطعہ) ————— ۲۵۵
 شہِ ولانے (رباعی) ————— ۲۶۰
 بے جا تم نے۔ (رباعی) ————— ۲۶۸
 دل آئے ————— ۲۸۶
 ہمسایہ خدا ہے ————— ۲۸۸
 غم کیا ہے ————— ۲۹۰
 اللہ ہی اللہ ہے ————— ۲۹۵

اشعار

اشخاص	اشخاص
ابن الدین احمد خاں (لڑای) : ۲۰	۳۰۰، ۲۹۹، ۲۹۸، ۲۹۷، ۲۹۶
۸۷، ۱۲۷، ۱۱۱	۳۱۸، ۳۱۶، ۳۱۱، ۳۰۳، ۳۰۳
اسیر کھنوی : ۲۵، ۲۴۵	۳۲۲، ۳۲۳، ۳۲۲، ۳۲۰، ۳۱۹
اقبال : ۵۴، ۴۱	۳۲۹، ۳۲۸، ۳۲۷، ۳۲۶، ۳۲۵
امیر مینائی : ۶۶	۳۳۱، ۳۳۲، ۳۳۳، ۳۳۴، ۳۳۵، ۳۳۶
ایوب : ۴۸، ۴۷	۳۳۷، ۳۳۸، ۳۳۹، ۳۳۸، ۳۳۷
احشام الدین دہلوی (مولوی) : ۴۹، ۷۱	۳۳۷، ۳۳۶، ۳۳۵، ۳۳۴، ۳۳۳
احسن مالدہروی : ۷۵، ۲۳۳	۳۵۱، ۳۵۰، ۳۵۱، ۳۵۲، ۳۵۳
اکبر حیدری (دسر) : ۸۰	۳۵۴، ۳۵۳، ۳۵۲، ۳۵۱، ۳۵۰
الوزی : ۹۱	۳۸۳، ۳۸۲، ۳۸۱، ۳۸۰، ۳۷۹
اتوجان : ۹۵	۳۹۱
احمد شاہ ابدالی : ۱۰۰	۳۹۱، ۳۹۰، ۳۸۹، ۳۸۸، ۳۸۷
احمد بخش خاں (لڑای) : ۱۰۳، ۱۰۳	۳۹۱، ۳۹۰، ۳۸۹، ۳۸۸، ۳۸۷
۱۰۴، ۱۰۳، ۱۰۲، ۱۰۱	۳۹۱، ۳۹۰، ۳۸۹، ۳۸۸، ۳۸۷
اکبر شاہ ثانی معین الدین : ۱۰۳، ۱۱۲	۳۹۱، ۳۹۰، ۳۸۹، ۳۸۸، ۳۸۷
۲۰۲	۳۹۱، ۳۹۰، ۳۸۹، ۳۸۸، ۳۸۷
اسد میرامانی : ۱۰۳	۳۹۱، ۳۹۰، ۳۸۹، ۳۸۸، ۳۸۷
امراؤ بیگم : ۲۱، ۲۱، ۱۰۵، ۱۱۵	۳۹۱، ۳۹۰، ۳۸۹، ۳۸۸، ۳۸۷
۱۱۷، ۱۱۷	۳۹۱، ۳۹۰، ۳۸۹، ۳۸۸، ۳۸۷
انشاء : ۱۰۶	۳۹۱، ۳۹۰، ۳۸۹، ۳۸۸، ۳۸۷
اختر لونی (جنرل) : ۱۰۶	۳۹۱، ۳۹۰، ۳۸۹، ۳۸۸، ۳۸۷

اشخاص	اشخاص
ب	اکبر علی خاں (عزیزی زادہ) : ۳۰، ۱۰۹
	انیا میواتی : ۱۱۰
بیدل مرزا عبد القادر : ۱۹، ۲۵	احسن اللہ خاں (حکیم احترام الدولہ)
۱۶۱، ۱۵۱، ۱۴۱، ۱۳۸، ۱۲۴	معتمد الملک حاذق الزماں : ۱۱۲، ۲۰۹
۲۵۳، ۲۲۹، ۲۲۲، ۲۲۱، ۱۷۶	احسان دہلوی حافظ عبد الرحمن خاں
۲۵۰، ۲۴۳، ۲۴۱، ۲۵۸، ۲۵۶	حافظ جیو : ۱۱۵
بیگم غالب : ۲۱، ۲۱، ۱۰۵، ۱۱۵	احمد جانیگنڈی احمد علی (مولوی) : ۱۲۳
۱۲۶، ۱۱۷	۱۲۶
بہادر شاہ ظفر : ۲۳، ۲۳، ۲۴	امین دہلوی امین الدین (مولوی) :
۲۵۴، ۱۱۷، ۱۱۵، ۱۱۲، ۳۵	۱۲۵، ۱۲۳
۴۰۲، ۴۰۱، ۴۰۲، ۴۰۱، ۴۰۲، ۴۰۱	اسکندر : ۱۸۰، ۲۲۰
۴۱۸، ۴۱۷، ۴۱۶، ۴۱۵، ۴۱۴، ۴۱۳	اسرفیل : ۳۳۹
۴۳۲، ۴۳۱، ۴۳۰، ۴۲۹، ۴۲۸	اتیر : ۳۷۷
۴۵۲، ۴۵۱، ۴۵۰، ۴۴۹	اسلم پروینہ : ۲۰۲
۴۴۰، ۴۳۵	ابراہیم : ۲۰۸
بلتچ سہانپوری حاجی وزارت سید اکبر علی :	اصحاب کبار : ۲۱۱
۳۹، ۲۵	ایرج : ۲۱۶
بلوان سنگھ راجہ : ۳۷	ایلین برون : ۲۷۲
بیگم تابان مرزا شجاع الدین احمد خاں :	الن برا داروٹو : ۱۱۳
۴۹، ۴۷	اندر راجہ : ۲۸۴
بیگم شرمو : ۷۱	انگم فرزند علی (مولوی) : ۲۹۵

اشخاص	اشخاص
سبحر: ۲۲۰	شوق قدوائی منشی احمد علی: ۸۶، ۸۱
سید غلام بابا: ۴۷۵	شاه عالم ثانی جلال الدین شاه: ۱۰۳
سیل چند منشی: ۴۸۳	شاه نصیر: ۱۱۲
سعدی (شیخ): ۴۹۵	شاگرد رزاق: ۱۳۸
	شیرین: ۴۰۲، ۳۲۲، ۳۰۵، ۲۵۵
	۴۵۷
	شعبیر: ۴۷۵، ۳۱۶
	شاه: ۴۴۵، ۴۳۲، ۴۲۷، ۴۱
	شاه جهانگیر جهان: ۴۳۲
	شاهی میرزا نور الدین: ۴۳۲
	شاه سلیمان جاہ: ۴۴۰
	شیخ محمد اکرام: ۴۴۳، ۴۱۲
	شیووان سنگھ مہاراجہ: ۴۸۰
	شیخ سعدی: ۴۹۵
	ص
	صدیقی افتخار رام: ۱۱
	صدقہ مرزا پوری: ۳۴، ۳۵، ۳۲
	۴۹۵، ۴۰، ۳۸، ۳۷
	صدیق حسن خاں (نواب): ۵۵
	صغیر بگڑی: ۷۵، ۷۴
سج: ۲۲۰	
سید غلام بابا: ۴۷۵	
سیل چند منشی: ۴۸۳	
سعدی (شیخ): ۴۹۵	
ش	
شمس الرحمن فاروقی: ۱۱	
شک - نظام: ۱۱	
شیرانی: ۳۰، ۲۵، ۱۹، ۱۸، ۱۳	
۴۷، ۴۳	
شیفینہ نواب مصطفیٰ خاں: ۴۸، ۲۲، ۲۳	
۳۹۰، ۱۲۶، ۱۱۰، ۶۶	
شوکت: ۲۵	
شیدراجید الحمید خواجہ: ۵۵، ۵۴، ۵۳	
شمر و بیگم: ۷۱	
شمس الدین احمد خاں مرزا (نواب):	
۱۲۸، ۱۱۰، ۱۰۸، ۱۰۷، ۹۸	
شادان حسین علی خاں: ۱۲۷، ۱۱۴، ۷۲	
شفیق نواب الزار الدولہ بہادر: ۷۳	
شاه سید عالم: ۷۵	
شاه عالم: ۷۵	

اشخاص	اشخاص
ظفر باب خاں: ۷۷	صاحب عالم ماری روی شاہ سید عالم: ۷۷
ظہوری: ۴۰۸، ۳۷۱، ۳۵۹	صہبائی امام بخش: ۱۱۸
	صفا: ۲۵۹
ع	
عشرتی مولانا امتیاز علی خاں: ۱۳، ۱۰	ض
۴۰، ۳۸، ۳۱، ۳۰، ۲۶، ۱۲	ضیاء الدین خاں (مولوی): ۱۲۳
۷۱، ۶۰، ۵۹، ۵۸، ۵۲، ۵۱	
۸۵، ۸۴، ۷۸، ۷۴، ۶۵، ۶۲	ط
۹۳، ۹۲، ۹۳، ۳۱۲، ۳۱۲، ۳۲۲، ۳۷۷	طہاں مرزا احمد بیگ خاں: ۳۷۷، ۳۸
۳۸۶، ۳۸۴، ۳۸۳، ۳۸۲، ۳۷۹	طالب خواجہ طالب حسین: ۴۰۸، ۹۹
۴۳۳، ۴۳۲، ۴۲۹، ۳۹۵	طپیش: ۳۷۷
۴۷۸، ۴۷۷، ۴۷۷، ۴۷۷	طالب نواب سعید الدین احمد خاں: ۴۸۹
۴۸۷، ۴۸۸، ۴۹۲، ۴۹۳	
عالی جمیل الدین: ۱۱	ظ
عارف مرزا زین العابدین خاں: ۲۱	ظفر بہادر شاہ: ۳۵، ۲۶، ۲۲، ۲۳
۱۱۶، ۱۱۵، ۱۱۴، ۱۱۳، ۱۱۲	۱۱۲، ۱۱۱، ۱۱۰، ۱۰۹، ۱۰۸، ۱۰۷، ۱۰۶، ۱۰۵
۱۱۷، ۱۱۶، ۱۱۵، ۱۱۴، ۱۱۳	۴۲۲، ۴۱۸، ۴۱۵، ۴۱۴، ۴۱۳، ۴۱۲
۲۲۵، ۱۲۷، ۱۱۷	۴۳۲، ۴۳۰، ۴۲۷، ۴۲۶
عبد القادر رام پوری (مولوی): ۲۲	۴۳۸، ۴۳۷، ۴۳۶، ۴۳۵
۲۲، ۲۳	۴۴۰، ۴۳۳، ۴۳۵، ۴۳۳
علاق نواب علاء الدین احمد خاں: ۷۵	۴۵۳، ۴۴۵، ۴۴۳، ۴۴۰
۴۷۰، ۱۲۷، ۷۸، ۵۲	۴۷۰، ۴۵۵

اشخاص	اشخاص
عبدالکریم : ۱۳۲	علاقائی نواب علاء الدین احمد خاں : ۴۴۴
قدیش حکم آغا جان : ۱۳۴	۴۸۷، ۴۹۰، ۴۹۵
عیسیٰ : ۱۵۲، ۲۵۲، ۲۷۲، ۳۱۲	عرشی زادہ (اکبر علی خاں) : ۳۰، ۱۰۹
۳۳۱، ۳۴۲، ۳۴۴	علی : ۴۴، ۲۵، ۹۵، ۱۰۵، ۱۱۴
عاصی گھنشیام لال : ۳۹۰	۱۳۴، ۲۴۴، ۲۵۰، ۲۴۴
عرفی : ۴۰۸	۳۱۱، ۳۱۲، ۳۱۷، ۳۲۰، ۳۲۳
علی بہادر (نواب) : ۴۱۰	۴۳۴
ع	عشق بیٹھی غلام محمد الدین : ۵۰
غالب : ۵، ۴، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳	عطاء کاکوی عطاء الرحمن درپور قیسر : ۵۰
۱۴، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱	عماد الملک بگرا می (نواب) : ۵۴، ۵۵
۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶	عاصی جینی لال : ۵۵
۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳	عرشی سید احمد حسن : ۵۵
۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۸، ۳۹	عبدالرزاق حیدر آبادی (مولوی) : ۵۴
۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴	۵۷، ۵۸، ۴۱
۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸	عزیز اللہ خاں رام پوری : ۵۹
۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳	عبدالباقر دریا بادی (مولوی) : ۴۰
۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۵۸	علی تقی الدین : ۴۱
۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳	عزیز : ۹۴
۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸	عالمگیر ثانی : ۱۰۰
۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳	عبداللہ بیگ خاں : ۱۰۱، ۱۰۲
۷۴، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸	عزت النساء بیگم : ۱۰۱

اشخاص	اشخاص
۲۰۴، ۲۰۵، ۲۰۶، ۲۰۸	۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶
۲۰۹، ۲۱۰، ۲۱۱، ۲۱۲، ۲۱۳	۸۸، ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۵
۲۱۴، ۲۱۵، ۲۱۶، ۲۱۸	۹۴، ۹۶، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۱
۲۱۹، ۲۲۰، ۲۲۱، ۲۲۲، ۲۲۳	۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۷
۲۲۴، ۲۲۵، ۲۲۶، ۲۲۸	۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۳
۲۲۹، ۲۳۰، ۲۳۱، ۲۳۲، ۲۳۳	۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹
۲۳۴، ۲۳۵، ۲۳۶، ۲۳۸	۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵
۲۳۹، ۲۴۰، ۲۴۱، ۲۴۲، ۲۴۳	۱۲۶، ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۳۰
۲۴۴، ۲۴۵، ۲۴۶، ۲۴۸	۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۴۳
۲۴۹، ۲۵۰، ۲۵۱، ۲۵۲، ۲۵۳	۱۴۴، ۱۴۵، ۱۴۶، ۱۴۷، ۱۴۸
۲۵۴، ۲۵۵، ۲۵۶، ۲۵۸	۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۱، ۱۵۲، ۱۵۳
۲۵۹، ۲۶۰، ۲۶۱، ۲۶۲، ۲۶۳	۱۵۴، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۵۷، ۱۵۸
۲۶۴، ۲۶۵، ۲۶۶، ۲۶۸	۱۵۹، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۶۳
۲۶۹، ۲۷۰، ۲۷۱، ۲۷۲، ۲۷۳	۱۶۴، ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۶۸
۲۷۴، ۲۷۵، ۲۷۶، ۲۷۸	۱۶۹، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۷۳
۲۷۹، ۲۸۰، ۲۸۱، ۲۸۲، ۲۸۳	۱۷۴، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۷۸
۲۸۴، ۲۸۵، ۲۸۶، ۲۸۸	۱۷۹، ۱۸۰، ۱۸۱، ۱۸۲، ۱۸۳
۲۸۹، ۲۹۰، ۲۹۱، ۲۹۲، ۲۹۴	۱۸۴، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۸۸
۲۹۵، ۲۹۶، ۲۹۷، ۲۹۹	۱۸۹، ۱۹۰، ۱۹۱، ۱۹۲، ۱۹۳
۳۰۰، ۳۰۱، ۳۰۲، ۳۰۳	۱۹۴، ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۸
۳۰۴، ۳۰۵، ۳۰۶، ۳۰۸	۱۹۹
۳۰۹، ۳۱۰، ۳۱۱، ۳۱۲، ۳۱۴	۲۰۰، ۲۰۱، ۲۰۲، ۲۰۳
۳۱۵، ۳۱۶، ۳۱۷، ۳۱۸	

اشخاص	اشخاص
۳۲۸، ۳۲۷، ۳۲۶، ۳۲۵	۳۲۸، ۳۲۷، ۳۲۶، ۳۲۵
۳۳۲، ۳۳۱، ۳۳۰، ۳۲۹	۳۳۲، ۳۳۱، ۳۳۰، ۳۲۹
۳۳۴، ۳۳۵، ۳۳۳، ۳۳۲	۳۳۴، ۳۳۵، ۳۳۳، ۳۳۲
۳۳۰، ۳۳۹، ۳۳۸، ۳۳۷	۳۳۰، ۳۳۹، ۳۳۸، ۳۳۷
۳۳۵، ۳۳۴، ۳۳۳، ۳۳۲	۳۳۵، ۳۳۴، ۳۳۳، ۳۳۲
۳۳۹، ۳۳۸، ۳۳۷، ۳۳۶	۳۳۹، ۳۳۸، ۳۳۷، ۳۳۶
۳۵۱، ۳۵۰، ۳۴۹، ۳۴۸	۳۵۱، ۳۵۰، ۳۴۹، ۳۴۸
۳۵۸، ۳۵۷، ۳۵۶، ۳۵۵	۳۵۸، ۳۵۷، ۳۵۶، ۳۵۵
۳۵۳، ۳۵۲، ۳۵۱، ۳۵۰	۳۵۳، ۳۵۲، ۳۵۱، ۳۵۰
۳۵۸، ۳۵۷، ۳۵۶، ۳۵۵	۳۵۸، ۳۵۷، ۳۵۶، ۳۵۵
۳۵۳، ۳۵۲، ۳۵۱، ۳۵۰	۳۵۳، ۳۵۲، ۳۵۱، ۳۵۰
۳۴۳، ۳۴۲، ۳۴۱، ۳۴۰	۳۴۳، ۳۴۲، ۳۴۱، ۳۴۰
۳۴۶، ۳۴۵، ۳۴۴، ۳۴۳	۳۴۶، ۳۴۵، ۳۴۴، ۳۴۳
۳۴۲، ۳۴۱، ۳۴۰، ۳۳۹	۳۴۲، ۳۴۱، ۳۴۰، ۳۳۹
۳۴۶، ۳۴۵، ۳۴۴، ۳۴۳	۳۴۶، ۳۴۵، ۳۴۴، ۳۴۳
۳۸۳، ۳۸۲، ۳۸۱، ۳۸۰	۳۸۳، ۳۸۲، ۳۸۱، ۳۸۰
۳۸۹، ۳۸۸، ۳۸۷، ۳۸۶	۳۸۹، ۳۸۸، ۳۸۷، ۳۸۶
۳۹۳، ۳۹۲، ۳۹۱، ۳۹۰	۳۹۳، ۳۹۲، ۳۹۱، ۳۹۰
۳۹۳، ۳۹۲، ۳۹۱، ۳۹۰	۳۹۳، ۳۹۲، ۳۹۱، ۳۹۰
۳۹۴، ۳۹۳، ۳۹۲، ۳۹۱	۳۹۴، ۳۹۳، ۳۹۲، ۳۹۱
۳۹۸، ۳۹۷، ۳۹۶، ۳۹۵	۳۹۸، ۳۹۷، ۳۹۶، ۳۹۵
۳۹۸، ۳۹۷، ۳۹۶، ۳۹۵	۳۹۸، ۳۹۷، ۳۹۶، ۳۹۵
۳۹۹، ۳۹۸، ۳۹۷، ۳۹۶	۳۹۹، ۳۹۸، ۳۹۷، ۳۹۶
۳۹۹، ۳۹۸، ۳۹۷، ۳۹۶	۳۹۹، ۳۹۸، ۳۹۷، ۳۹۶
۴۰۰، ۳۹۹، ۳۹۸، ۳۹۷	۴۰۰، ۳۹۹، ۳۹۸، ۳۹۷
۴۰۴، ۴۰۳، ۴۰۲، ۴۰۱	۴۰۴، ۴۰۳، ۴۰۲، ۴۰۱
۴۰۴، ۴۰۳، ۴۰۲، ۴۰۱	۴۰۴، ۴۰۳، ۴۰۲، ۴۰۱
۴۰۸، ۴۰۷، ۴۰۶، ۴۰۵	۴۰۸، ۴۰۷، ۴۰۶، ۴۰۵
۴۱۲، ۴۱۱، ۴۱۰، ۴۰۹	۴۱۲، ۴۱۱، ۴۱۰، ۴۰۹
۴۱۲، ۴۱۱، ۴۱۰، ۴۰۹	۴۱۲، ۴۱۱، ۴۱۰، ۴۰۹
۴۱۹، ۴۱۸، ۴۱۷، ۴۱۶	۴۱۹، ۴۱۸، ۴۱۷، ۴۱۶

ف

فیض جگن ناتھ : ۵۵
فاضل زبیری : ۶۳
فضل حق خیر آبادی (مولانا) : ۱۱۷، ۱۱۶، ۱۱۵

اشخاص	اشخاص
قیصر : ۱۷۹، ۱۷۸، ۱۷۷، ۱۷۶	نکھر (بجھر) : ۱۲۳
قاسم، مصلح الدولہ سید ابوالقاسم خاں کی (وقائع نگار سلطان) : ۳۷۷	فرخ مرزا نواب امیر الدین احمد خاں : ۱۲۷
قطب الدین بختیار کاکئی : ۶۷	فخر الدین علی احمد : ۱۲۸
ک	فزعون : ۱۵۰
کمال احمد صدیقی : ۱۳، ۳۰	فقہور : ۱۷۹
کریم الدین : ۱۳، ۳۰	فرزاد : ۱۹۷، ۱۹۶، ۲۳۰، ۲۳۱، ۲۵۱، ۲۵۲، ۲۹۷
کشتیا لال لالہ : ۳۳، ۳۴	۳۰۲
کریم خاں : ۱۱۰، ۱۱۱	فراق ناصر نذیر : ۲۳۳
کوہکن : ۸۲، ۱۹۴، ۳۱۲، ۳۱۸	فریدون : ۳۴۰
۳۲۷، ۳۲۶، ۳۲۵، ۳۲۴	غلاطون : ۷۷۷
کلب علی خاں (نواب) : ۱۲۲، ۱۲۵	ق
۳۸۵، ۳۸۴، ۳۸۳، ۳۸۲	قائم : ۲۲
کامل باقر علی خاں : ۱۱۳، ۱۱۲، ۱۲۸	قاضی عبدالودود : ۵۰، ۵۱، ۵۲
کرم حسین (مولوی) : ۳۷۸	قاسم حسن خاں : ۵۴
کلیم : ۳۹۵	قاضی عنایت حسین : ۶۱، ۶۲، ۶۴
کالے صاحب میاں غلام نظام الدین ابن	قدر بلگرامی : ۷۴
غلام نصیر الدین : ۲۲۳	قتیل : ۱۰۱
کلور (حاجی) : ۷۷	قیس : ۱۵۰، ۱۵۱، ۱۷۳، ۲۰۹، ۲۷۵
کوان جے - ایل : ۱۹۹	۳۱۸، ۳۲۲، ۳۲۹، ۳۲۸، ۳۷۷

شہر - ممالک	اشخاص
اودھ : ۲۲۵	یوسف علی بیگ خاں (مرزا) : ۱۱۸، ۳۶۷، ۱۲۱، ۱۲۰
ب	یوسف خاں : ۱۱۱
بہمنی : ۱۸۰، ۱۲، ۲۰، ۱	یاسد اللہ الغالب (مہر) : ۱۱۴، ۲۲۵
بھوپال : ۱۰، ۱۳، ۲۲، ۳۰، ۵۵	یعقوب : ۳۳۱، ۳۳۰، ۳۲۹
۵۶	۲۲۶
بدایوں : ۱۳، ۳۰، ۴۱، ۷۱، ۷۴، ۸۰	یزید : ۲۲۶
بھرت پور : ۱۰۷	
بریلی : ۱۲۳	
باندہ : ۲۱۰	
پ	
پنجاب : ۱۷، ۲۸، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴	اجیر : ۲۳
پاکستان : ۳۸، ۲۶	آگرہ : ۲۸، ۳۳، ۳۴، ۳۳
پٹنہ : ۵۰، ۲۲	۵۹، ۹۹، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۳
پاٹوڑی : ۶۴	۱۱۸، ۱۲۱، ۲۰۷
پانی پت : ۱۱۶	اورنگ آباد : ۳۳، ۳۹
	اکبر آباد : ۳۳، ۳۹، ۴۱
	الور : ۴۴، ۱۰۲، ۱۰۷، ۱۸۰
	الہ آباد : ۱۰۰
	انگلستان : ۱۱۰، ۷۷
	آرہ : ۱۲۳، ۱۲۵
ٹ	
ٹونک : ۶۱	

شہر - ممالک

الف

شہر - ممالک	شہر - ممالک
۱۱۷، ۱۱۵، ۱۱۳، ۱۱۰، ۱۰۵	ج
۱۲۶، ۱۲۴، ۱۲۳، ۱۲۲، ۱۲۱	جہیل پور : ۲۳
۲۹۸، ۲۹۷، ۲۹۳، ۱۷۹	جموں : ۳۶
۲۸۶	جے پور : ۱۰۱
۳۷، ۳۵، ۳۴، ۲۳، ۲۲	جزیرہ انڈیمیان : ۱۲۰
۵۵، ۵۰، ۷۴، ۷۳، ۸۲	چ
۸۹، ۹۱، ۹۷، ۹۸، ۱۰۰	چین : ۱۱۳
۱۰۱، ۱۰۷، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۳	ح
۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸	حیدرآباد : ۱۸، ۵۴، ۵۷، ۷۰
۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۵، ۱۲۶	۹۱، ۸۰، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴
۱۲۷، ۱۲۵، ۱۲۸، ۲۹۸، ۳۵۵	حصار : ۱۱۶
۳۸۸، ۳۷۷، ۳۱۱، ۳۱۲	خ
۳۱۳، ۳۱۲، ۳۱۳، ۳۱۴، ۳۱۵	خٹن : ۱۷۷
۳۱۶، ۳۱۷، ۳۱۸، ۳۱۹	د
۳۸۹	دلی : ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۷، ۳۳
دیسند : ۱۴، ۳۰	۳۳، ۳۸، ۴۷، ۸۴، ۱۰۳
دکن : ۶۱	
ر	
راجستھان : ۷۷، ۲۳	

شهر-ممالک	شهر-ممالک
عسلی گڑھ: ۸۴	رام پور: ۵۵، ۳۰، ۲۴، ۲۳، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱، ۱۰، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱
ف	۱۱۴، ۸۵، ۸۴، ۸۰
فیروز پور چھر کا: ۱۰۶، ۱۰۲، ۶۸	۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۵
۱۱۱، ۱۰۸، ۱۰۷	۳۹۵، ۴۲۳، ۴۲۵، ۴۸۴
فیروز پور: ۱۰۷	۴۹۴، ۴۸۸
قرخ آباد: ۱۰۷	راج گڑھ: ۱۰۲
ک	روہیل کھنڈ: ۱۲۳
کانپور: ۱۰۷، ۹۸، ۳۰، ۲۷، ۱۴	روم: ۴۱۴، ۴۹۳
۱۲۰	روس: ۴۷۳
کینیا (مشرقی افریقہ): ۱۸	س
کراچی: ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱، ۱۰، ۹، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱	سمرقند: ۱۰۰، ۴۱
کشمیر: ۳۵۹، ۳۴	سندھ: ۴۹۳
کلکتہ: ۴۸، ۴۹، ۴۷، ۴۶، ۴۵، ۴۴، ۴۳، ۴۲، ۴۱، ۴۰، ۳۹، ۳۸، ۳۷، ۳۶، ۳۵، ۳۴، ۳۳، ۳۲، ۳۱، ۳۰، ۲۹، ۲۸، ۲۷، ۲۶، ۲۵، ۲۴، ۲۳، ۲۲، ۲۱، ۲۰، ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱، ۱۰، ۹، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱	ش
۳۷۷، ۳۷۸، ۳۷۹	شاہجہان آباد: ۱۰۱
کیمبرج: ۵۵، ۵۳	شملا: ۱۰۸
گ	شام: ۴۹۳
گرٹھ نمکتیشتر: ۵۹	ع
	عسراق: ۳۴

شهر-ممالک	شهر-ممالک
مرزا پور: ۴۹۵	گوڑگانوال: ۴۸۹
ن	ل
ناگپور: ۲۳	لاہور: ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵
ہ	۴۷۳، ۳۷۳
ہندوستان: ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱، ۱۰، ۹	لومبارو: ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵
ہند: ۱۲۸، ۱۲۳، ۲۵۹، ۴۸۹	۴۶۳، ۳۷۳
ہاتھرس: ۳۰	لومبارو: ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵
کتب	م
ا	مراد آباد: ۲۳
آبِ حیات: ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵	مکہ: ۳۵
آہنگ غالب: ۲۰	مدینہ: ۳۵
آثار الصناوید: ۸۱، ۸۲	میرٹھ: ۵۹، ۱۱۸، ۱۲۵
آثارِ غالب: ۴۱۲	مہرولی: ۴۴
	مرشد آباد: ۱۰۸
	مصر: ۴۲۴، ۴۲۷

کتاب	کتاب
دیوانِ غالب (پانچواں مطبوعہ ایڈیشن): (۲۱۸۶۳) ۸۳، ۸۱، ۳۰، ۲۸، ۱۲	دیوانِ غالب مع شرح (نظامی): ۷۹، ۸۰
۴۹۹، ۱۲۱، ۹۹	دیوانِ غالب (قلمی): ۷۷، ۵۷، ۸۱، ۸۰
دیوانِ غالب: ۲۵، ۲۳، ۲۳، ۲۳، ۲۳، ۲۳	دیوانِ غالب (فارسی): ۱۱۱، ۸۷، ۱۲۵، ۱۲۲، ۱۱۸
۵۹، ۵۸، ۵۷، ۵۶، ۵۵، ۵۴	دعائے صباح: ۱۲۳
۷۷، ۷۶، ۷۵، ۷۴، ۷۳، ۷۲	دیوانِ ریختہ: ۸۰، ۷۹
۸۲، ۸۱، ۸۰، ۷۹، ۷۸	دیوانِ معروف دوم (غیر مطبوعہ): ۱۰۵، ۱۰۴، ۱۰۳
۹۲، ۹۱، ۸۹، ۸۸، ۸۷، ۸۶	دیوانِ معروف (مطبوعہ): ۳۵۸، ۱۰۵، ۳۸۸، ۵۷
۹۳، ۹۲، ۹۱، ۹۰، ۸۹، ۸۸، ۸۷، ۸۶	دیوانِ فوق: ۳۸۸، ۵۷
۳۷۹، ۳۷۸، ۳۷۷، ۳۷۶، ۳۷۵، ۳۷۴	دیوانِ ناظم: ۷۷
دیوانِ غالب (عکسی): ۳۰، ۲۷، (۶۱۸۳۱) ۹۹، ۸۵	دیوانِ حالی: ۷۷
دیوانِ غالب (عکسی): ۳۰، ۲۷، (۱۸۶۲)	دیوانِ قرآنی: ۳۳۴
دیوانِ غالب (مخطوطِ غالب): ۱۰۷، ۳۱، ۱۰۸	دیوانِ نظف: ۳۳۳، ۳۳۲، ۳۳۱، ۳۳۰
دیوانِ غالب (قلمی) ۷۷، ۷۶، ۷۵، ۸۰، ۷۹، ۷۸	دائعِ ہدیان: ۱۲۳، ۱۲۲، ۱۲۱
دیوانِ غالب (صدی ایڈیشن): ۹۳، ۵۲، دیوانِ غالب (مخطوطہ بزرگ تاجاں): ۷۹،	درفشِ کاردیانی: ۱۲۳
	دستور العملِ اودھ: ۳۳۵
	فکرِ غالب: ۸۳

کتاب	کتاب
غالب از مہر: ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۹، ۴۸	رسومِ دہلی: ۳۲۳
غالب کے خطوط۔ اول: ۷۴، غالب کے خطوط۔ دوم: ۷۳، غالب از عبداللطیف: ۸۰، غالب اور شاہانِ تیموریہ: ۲۵۶، غالب درونِ خانہ: ۳۷۷	سوالاتِ عبدالکرم: ۱۲۲ ساطع برہان: ۱۲۲ سببِ حین: ۱۲۳ سرورِ یاقوت: ۳۷۳
فرہنگِ اندراج: ۳۸ فرہنگِ انجمنِ آراءِ نامری: ۳۸ فرہنگِ اصغیہ اول: ۷۷	شرحِ دیوانِ غالب: ۵۴ شمشیرِ تیز تر: ۱۲۴
قادر نامہ غالب: ۳۰، ۱۱۷، طبع اول ۱۸۵۴ء، طبع دوم ۱۸۶۳ء، قانع برہان: ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳	عودِ ہندی: ۱۲۸، ۱۲۵، ۸۷، ۷۳
قانع القاطع: ۱۲۳، ۱۲۵، قرآن: ۳۷۸	غالب اور عصرِ غالب: ۲۳ غالب تقلید اور اجتہاد: ۲۵ غالب۔ احوال و آثار: ۳۷

کتاب	کتاب
خطوط بیک تابان : ۶۹	کلیات اقبال : ۵۴، ۵۱
مکاتیب الغالب : ۷۴	کلام آتش، ناسخ و آباد : ۵۷
مہر نیم روز : ۱۱۷، ۱۲۵، ۲۳۷، ۲۵۲	کلیات غالب (فارسی) : ۹۶، ۱۱۳، ۱۱۵، ۱۲۱، ۱۲۵
میخانہ آرزو سر انجام (دیوان غالب سی) : ۱۱	
مفتی صدر الدین آرزوہ : ۱۹	
محرق قاطع برہان : ۱۲۱	
موبد برہان : ۱۲۳، ۱۲۴	
مربع ادب : ۲۹۵	
	گ
	گل رعنا : ۱۲، ۳۰، ۸۰، ۱۰۸، ۱۰۹
	۳۷۷، ۳۷۸، ۳۷۷
	گستاخ : ۱۷
	گفتار غالب : ۹۳
	گلدستہ انجن : ۲۸۹
	ل
	لطائف غیبی : ۷۴، ۱۲۱، ۱۸۲
	لال قلعہ کی ایک جھلک : ۲۲۳
	م
	مثنوی مولوی معنوی : ۳۹
	مکتوبات امیر مینائی : ۶۶

کتاب	کتاب
نسخہ طالب (دیوان غالب) : ۲۹۱	نسخہ عروسی : ۳۹۵، ۲۲۹، ۲۳۲، ۲۳۵
ن م ر راشد - ایک مطالعہ : ۳۸	۲۲۷، ۲۴۲، ۲۸۶، ۲۸۸
نامہ غالب : ۱۲۲	نسخہ شیرانی : ۱۳، ۱۸، ۱۹، ۲۵، ۳۰
نادر ات غالب : ۲۱۳، ۲۳۱، ۲۳۸	(۱۸۳۶) ۲۳۳، ۲۷۷، ۲۵۸
۲۴۰، ۲۵۱	۳۵۳، ۳۷۷، ۳۷۸
نکات غالب و رقعات غالب : ۱۲۴	نسخہ رام پور (اول یا مقدم) : ۱۴، ۳۰
و	(۱۸۳۳) ۴۹، ۳۷۷
وقائع راجستھان : ۲۸۰	نسخہ رام پور (ثانی یا جدید) : ۱۴، ۳۰
	(۱۸۵۵) ۲۵۴، ۳۱۱
ہ	نسخہ بدایوں : ۱۴، ۳۰، ۷۹، ۸۲
ہنگامہ دل آشوب : ۱۲۴، ۱۲۵	(۱۸۳۸) ۲۸۵
ی	نسخہ دینہ : ۱۴، ۳۰، ۳۸۵
یادگار غالب : ۱۷، ۲۰، ۲۲، ۲۴، ۳۳، ۳۴	(۱۸۴۵) ۳۸۵
۳۹، ۴۵، ۴۵۹، ۴۸۸، ۴۹۵	نسخہ کرم الدین (نسخہ کرچی) : ۱۴
یوسف ہمدانی قید فرنگ میں : ۱۷، ۱۸	(۱۸۴۵) ۳۸۸، ۳۸۵، ۳۰
رسالے	نسخہ لاہور : ۱۴، ۳۰، ۳۹۲
الف	(۱۸۵۲) ۳۹۲
اردو (سہ ماہی) : ۳۲، ۳۹، ۴۰، ۸۰	نسخہ مملوکہ قومی عجائب گھر : ۴۱
	نسخہ لندن : ۵۰
	نسخہ مطبع احمدی : ۵۴
	نسخہ نظامی بدایونی : ۷۹

رسالے	رسالے
	المنظر: ۵۶
	ادیب: ۵۷
	ایوان اردو: ۵۰
	ادب و تعلیم، غالب نمبر دوم: ۵۵، ۵۴
	آج کل: ۶۹
	رسالہ دہلی یونیورسٹی: ۳۸۹
	رسالہ تحقیق: ۴۲، ۶۱، ۵۶
	س
	سبکدوش: ۶۰
	ط
	طوفان: ۶۳
	م
	معیار: ۲۳، ۵۰
	ماہِ نو: ۵۷، ۶۹، ۷۱
	مخزن: ۵۳
	ن
	نقوش: ۳۰، ۱۳
	نیرنگ: ۵۹
	ہ
	ہمد: ۶۰
	اخبار
	الف
	اندلاخبار، اگرہ: ۲۰۷
	الہلال: ۶۱
	اخبار بودھیانہ: ۶۲
	ج
	جام جہاں نما (اخبار): ۱۱، ۲۰
	د
	دہلی اردو اخبار: ۱۱۳، ۲۵۶، ۲۱۳
	۲۲۴، ۲۲۲، ۲۳۳، ۲۳۳

اخبار	کتاب خانے، لائبریریوں، ادارے
	پ
	پنجاب یونیورسٹی: ۳۸۹
	ج
	جنوب اور کشمیر اکیڈمی: ۳۶
	جامعہ ملیہ اسلامیہ: ۸۴
	د
	دفتر ہند لندن: ۵۰
	دلی کالج: ۱۱۲
	دلی سوسائٹی: ۳۸۹
	ر
	رضا لائبریری، رام پور: ۵۵، ۲۹۵، ۳۴۵
	ص
	صوت پبلک لائبریری: ۸۳، ۸۵
	ق
	قومی عجائب گھر: ۳۱
	س
	سید الاخبار: ۲۷، ۷۷، ۷۸، ۱۱۳
	۳۱۱
	ص
	صادق الاخبار: ۱۱۹
	ہ
	ہماری زبان: ۶۳
	ہمدرد (روزنامہ): ۳۸۹
	کتاب خانے، لائبریریوں، ادارے
	الف
	اینگلو عربک اسکول: ۳۳
	اردو بورڈ لاہور: ۳۱
	آزاد لائبریری: ۸۴

کتابخانے - لائبریریاں - ادارے	مضامین
ک	غ
کتابخانہ کیتنا رضا (غالب کلکشن) : ۱۱ ، ۹۹ ، ۸۵ ، ۷۵ ، ۵۷ ، ۳۰ ، ۱۸	غالب کے بعض غیر مطبوعہ اشعار اور لطیفے : ۷۱ غالب کے غیر متداول اشعار کا زمانہ فکر : ۳۸۵ ، ۳۷۰ ، ۱۳۸
۳۹۵ ، ۱۲۲ ، ۱۱۷ ، ۱۰۵	ک
کتابخانہ خدابخش : ۵۲	کتابخانہ خدابخش اور غالب : ۵۲
کتابخانہ ظفر یاب خاں : ۵۷	لظم - قصیدے - مثنوی وغیرہ
ل	ق
لٹریچر سوسائٹی روہیل کھنڈ : ۱۲۳	قصیدہ حمیدی بہتیم بہار مغفرت : ۳۲ ، ۳۳
م	م
حکایت ننگ : ۵۹	مثنوی شاعر مہر : ۷۴
حکایت تقسیم : ۱۲۲	مثنوی شان نبوت ولادیت : ۱۱۵
مضامین	مثنوی ایبرگور ہار : ۱۲۱
ت	ح
تبرکات غالب : ۴۳	حادثہ ایبری اور غالب (ایک غزل کا زمانہ تصنیف) : ۲۰۷ ، ۲۰۶

مطبع ، پریس ، پبلیشرز	مطبع ، پریس ، پبلیشرز
م	الف
مطبع نظامی : ۱۳ ، ۲۷ ، ۲۸ ، ۳۰ ، ۳۲ ، ۱۲۰ ، ۹۸ ، ۸۰ ، ۷۹ ، ۵۳	ادارہ فروغ اردو : ۲۱ اکسل المطابع : ۱۲۱ ، ۱۲۲ ، ۱۲۳
مطبع سید الاخبار : ۸۳ ، ۲۷	۱۲۶ ، ۱۲۳
مطبع دارالسلام : ۱۱۳ ، ۹۱ ، ۲۷ ، ۱۱۳	ج
۱۱۶	جوں اور کشمیر الیڈمی : ۳۶
مطبع احمدی : ۲۷ ، ۵۳ ، ۹۵ ، ۹۷ ، ۱۲۱ ، ۱۱۸	س
مطبع مفید خلافت : ۲۸ ، ۵۹ ، ۹۹ ، ۱۱۸ ، ۱۲۱	ساکار پبلیشرز پرائیویٹ لمیٹڈ : ۱
مطبع فیض محمدی : ۳۰	۷۲
مصری لال پریس : ۳۰	ف
مطبع نول کشور : ۳۸ ، ۵۶ ، ۸۱ ، ۱۲۰ ، ۱۲۱	فخر المطابع : ۱۱۷
مطبع سلطانی : ۱۱۳ ، ۱۱۵ ، ۱۱۷ ، ۱۲۰ ، عجس پریس : ۱۲۱ ، ۱۲۰	گ
مطبع محمدی : ۱۲۲ ، ۱۲۳	گیانی الیکٹرک پریس بک ڈپو : ۳۳
مطبع لٹریچر سوسائٹی : ۱۲۳	ل
مطبع منظر العجائب : ۱۲۳	لیتھوگرافک پریس : ۸۶

مطبع پریس - پبلشرز	مقاہد جگہ وغیرہ (متفرقات)
مطبع مصطفائی : ۱۲۳	بہمن : ۲۴۰
مطبع فیض احمدی : ۱۲۳	<u>ج</u>
مطبع سراجی : ۱۲۴	جول بھون : ۲
مطبع منشی سنت پرشاد : ۱۲۵، ۱۲۴	جیل خانہ : ۲۰، ۲۱
مطبع مجتہائی : ۱۲۵	جام باغ محلہ : ۶۱
مطبع نبوی : ۱۲۶	جنا : ۲۹۲
مطبع اکبری : ۲۸۹	<u>چ</u>
<u>ن</u>	چیت بازار : ۱۰۸
نول کشور پریس : ۱۲۱، ۱۲۰، ۸۱، ۵۵	<u>ح</u>
نظامی پریس بدایوں : ۸۰، ۷۹	حویلی مرزا علی سوداگر : ۱۰۸
مقام ، جگہ وغیرہ (متفرقات)	حجرالاسود : ۳۷۸
<u>الف</u>	<u>د</u>
Alblon (بحری جہاز) : ۱۱۰	دلڈل : ۳۱۴، ۳۱۴
البیون	دورخ : ۳۱۶
<u>ب</u>	دجلہ : ۲۴۸، ۲۴۸
بیت الحرام : ۳۶۱، ۳۶۱	<u>ر</u>
بستی نظام الدین : ۱۲۵	راج دربار : ۱۱۲
بیستون : ۲۵۱	

مقام، جگہ وغیرہ (متفرقات)	مقام، جگہ وغیرہ (متفرقات)
<u>ش</u>	شمال بازار : ۱۰۸
<u>گ</u>	<u>ط</u>
گروماتلاب : ۱۰۸	طور : ۳۱۰، ۳۰۷، ۲۸۹، ۲۰۸، ۱۸۶
<u>ل</u>	<u>ق</u>
لال قلعہ : ۲۲، ۲۳، ۱۱۴، ۱۱۷، ۱۱۷	قلعہ آگرہ : ۱۰۲
۲۲۳، ۲۲۳، ۲۲۳	قاسم جانیوں کی ہڑواڑ : ۱۲۷
<u>م</u>	قلزم : ۳۹۵
محلہ حوض قاضی : ۹۱	<u>ک</u>
مکتب مولوی محمد اعظم آگرہ : ۱۰۲	کعبہ : ۳۱۳، ۳۱۳، ۳۱۳، ۳۱۳، ۳۱۳، ۳۱۳
محلہ بی ماران : ۲۲۸	۳۸۶، ۳۹۴، ۳۹۴، ۳۹۴، ۳۹۴، ۳۹۴، ۳۹۴
<u>ن</u>	۴۱۸، ۴۱۸، ۴۱۸، ۴۱۸، ۴۱۸، ۴۱۸
نیومرین لائنز : ۲	کوثر : ۲۱۲، ۲۱۲، ۲۱۲، ۲۱۲، ۲۱۲، ۲۱۲
نوروز : ۲۳۲	کلیسا : ۲۳۳
نیل : ۳۲۹، ۳۹۵	کریلا : ۲۴۶
<u>ہ</u>	کنناں : ۲۲۷
ہدیہ : ۲۷۱	